Hayat

SAYI: 41
5 EKİM 1961
125 KURUŞ

Bu sayıda :

Küçük, büyük herkesin ilgilendiği bir konu:

SPOR-TOTO

Orta sayfalarda renkli bir tablo: PAUL GAUGUIN'in «Sahilde Atılar» isimli şaheseri.

28 EKİME KADAR

TASARRUFLARINIZI İŞ BANKASINDA TOPLAYINIZ

BİR TALİHLİYE

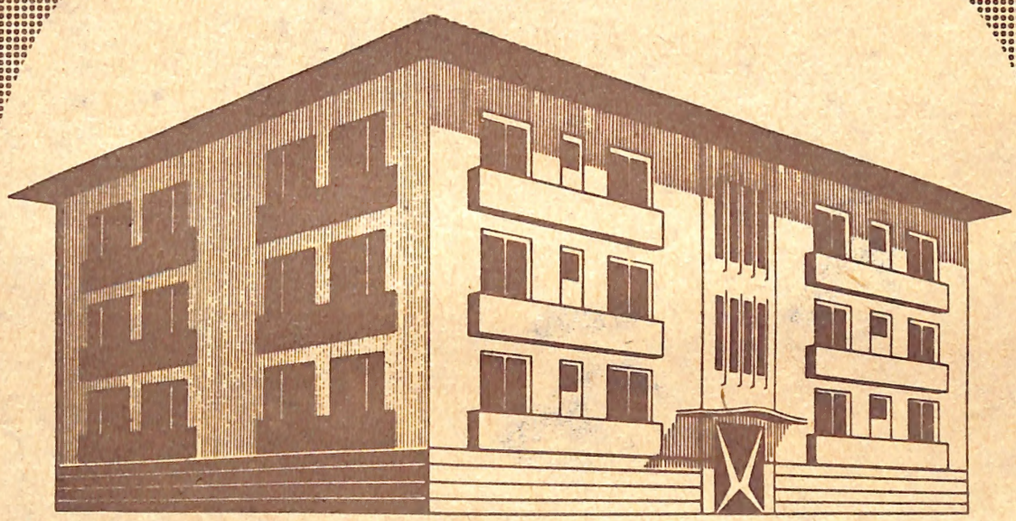

6 DAİRELİ

APARTMANIN TAMAMI

34 Apartman Dairesi - 4 adet 100.000 lira
ve çeşitli para ikramiyeleri
cem'an 4 MİLYON

Çekiliş 29 Aralıkta

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

FAAL - 2395 - 211

ELKE SOMMER

(Fotoğraf: Kaiser)

HAFTALIK MECMUA

YIL: 6 SIRA No.: 261
SAYI: 41 CİLT: II 1961

SAHİBİ: Şevket RADO
Telefon: 22 52 50

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ:
Hikmet Feridun ES
Telefon: 22 29 19

BU SAYIDA MESUL MÜDÜR:
Sadun ALTUNA
Telefon: 27 44 02

BASILDIĞI YER:
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi, Divanyolu Türbedar sokak No: 22 İstanbul. **SANTRAL: 22 48 88.** **Ankara Bürosu:** Ulus Meydanı, Hükümet Cad. No. 1, Kat 5. Telefon: 10 67 24.

MUHASEBE VE ABONE:
Çatalçeşme sokak, Aydınlık Han, Kat 2. Cağaloğlu - İstanbul. Telefon: 27 49 52

TELİF HAKLARI:
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

ABONE ŞARTLARI:

(Türkiye için)

Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.

Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £
Kıbrıs'ta satış fiatı: 100 mil.

Subscription Rates:
One year $ 11.—
Six months $ 5.50

to be paid through Central Bank of Turkey. Postage by regular mail is included. Postage by air mail at extra charge for individual countries.

İLÂN FİATLARI:

	Siyah-beyaz
Tam sayfa	4000 lira
1/2 sayfa	2000 lira
1/4 sayfa	1000 lira
1/8 sayfa	500 lira

	Bir Renk ilâvesi ile:	İki Renk ilâvesi ile:
Arka kapak	5000	5500 lira
Tam sayfa	4500	5000 lira
1/2 sayfa	2500	2900 lira
1/4 sayfa	1250	1500 lira

	Çok Renkli
İç sayfalar	6500 lira
1/2 sayfa	4000 lira
Arka kapak	7500 lira

Not: Mecmuamızda çıkacak ilânların orijinalleri neşir tarihinden üç hafta evvel idarehanemize teslim edilmelidir.

Bu mecmua «Basın Ahlâk Yasası»na uymağı kabul etmiştir.

Dünyanın en eski imparatorluğu, İran'ın meşhur «Tavuslu Taht»ının varisi olan veliaht Prens Rıza, önümüzdeki günlerde bir yaşına basacaktır. Bu sayfalarda sevimli prensin Tahran civarındaki Saadabad Sarayında çekilmiş en son resimlerini veriyoruz.

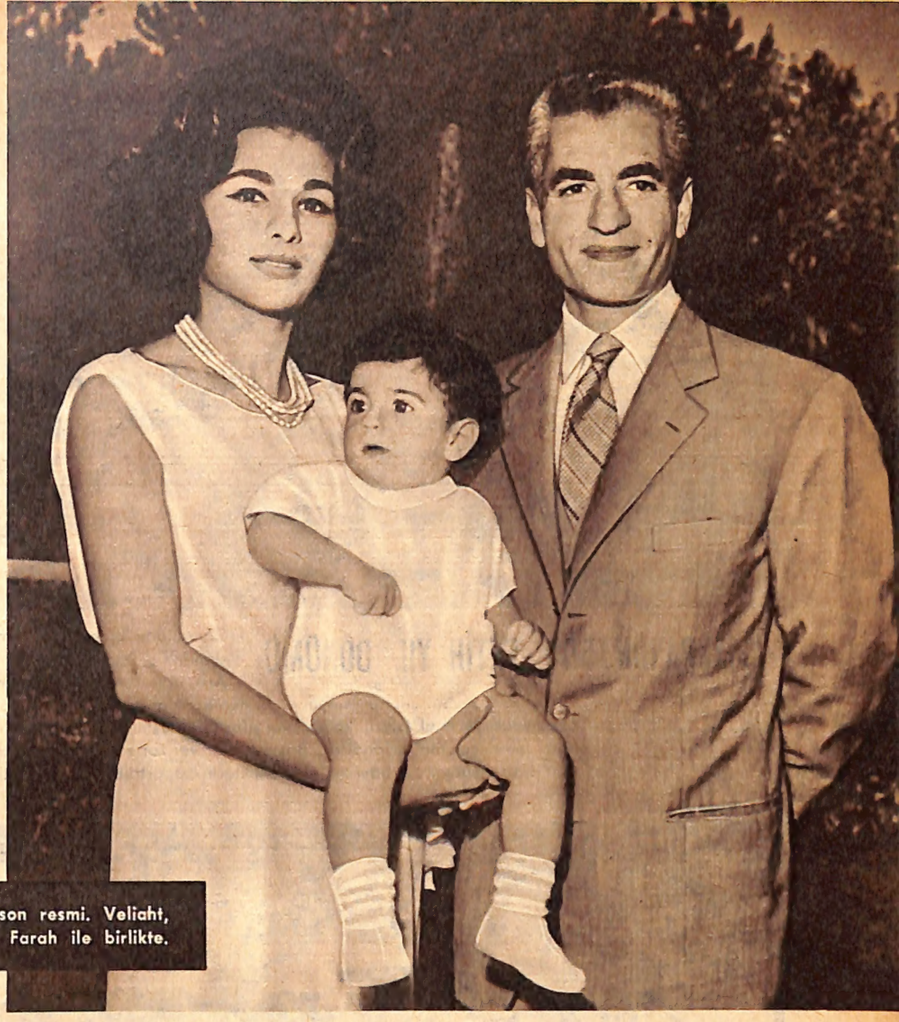

İran kıraliyet albümünün en son resmi. Veliaht, Şah Rıza Pehlevi ve Kıraliçe Farah ile birlikte.

İran Veliahtı Büyüyor

Önümüzdeki günlerde bir yaşına basacak olan Prens Rıza, Fransız dadısı Jeanne Guyon ile saray bahçesinde.

Sevimli Kıraliçe Farah bu kocaman oyuncağı çok sevdiği oğlunun yaş günü için özel olarak Almanya'dan getirtti.

AMASRA'NIN 500. FETİH YIL DÖNÜMÜ

Zonguldak iline bağlı Amasra'nın Fatih Sultan Mehmet tarafından fethinin 500. yıl dönümü, bu sene donanma, bando, mehter takımı ve hava kuvvetlerinin katıldığı parlak tören ve gösterilerle kutlandı. Amasrayı Sevenler Turizm Derneği'nin tertiplediği tören, bir hafta devam etti. Bu arada mehter takımının gülbank çektiği meydana «Mehter Alanı», yeni açılan ortaokula da «Fatih Sultan Mehmet» adı verildi. Açılan sergilerde, Amasra'nın hediyelik yerli el işleri, kömür ve şifertonu teşhir edildi. Fatih ve Atatürk'ün, büyük limanda karşı karşıya gelen ışıklandırılmış büyük boy portreleri çok ilgi uyandırdı. Basın-Yayın ve Turizm Bakanlığınca, bayram ve şenlikler filme alındığı gibi, Ankara Radyosu tarafından da bir hafta süresince bayram ve şenliklerin röportajları yayınlandı. Fotoğraf, hava kuvvetleri tarafından törenin başlangıcı sırasında çekilmiştir.

BU DA ERKEK MODA DEFİLESİ

İngiltere öteden beri erkek giyimine çekidüzen veren bir memlekettir. Bu durumunu hâlâ muhafaza ettiği için de zaman zaman Londra'da erkek moda defileleri tertip edilir. Yanda, son bir defilede teşhir edilen yeni bir palto ve şapka modeli görülüyor.

6. FİLONUN İYİ NİYET ELÇİLERİ

Amerika Birleşik Devletleri'nin Akdeniz'deki 6. Filosuna mensup gemiler geçenlerde İstanbul limanını ziyaret etti. 1 uçak taşıt gemisi, 1 güdümlü füze kruvazörü, 6 destroyer ve 1 tankerden müteşekkil olarak limanımıza gelen filoya, Koramiral David Lamar McDonald kumanda ediyordu. Hedefi barışı korumak olan 6. Filonun iyi niyet elçileri şehrimizde beş gün kaldılar. Üstte, dünyanın en büyük harb gemilerinden biri olan Independence uçak taşıt gemisi Şemsipaşa açıklarında, yanda da 6. Filo Komutanı Koramiral David Lamar, sancak gemisi Springfield'de yaptığı basın toplantısında görülüyor.

Moda kıralı döndü Askerliği dolayısiyle geçen sene Dior müessesesinden ayrılmış olan desinatör Yves St. Laurant askerden dönmüştür. 1962 yılı başında kendisine ait bir moda evi açacaktır.

NÂDİDE BİR PUL Geçenlerde Stockholm'da açılan bir pul sergisinde üç milyon İsveç kronu değerinde pul teşhir edilmiştir. Teşhir edilen pullar içinde en kıymetlisi 365,000 kron değerindeki İsveç menşeli üstte görülen puldur.

1 Hayat mecmuasından

2 Hayat Ansiklopedisinden

sonra

Türk Basın âleminde
üçüncü büyük hâdise

Haftalık sinema ve tiyatro mecmuası

ÇIKARAN: Hayat YAYINLARI A. Ş.

PEK YAKINDA

Sohbet KÖŞESİ

HER ŞEYDEN ÖNCE MEMLEKET!

DAIMA memleketimizi düşünürüz. Ama demokrasilerde seçim zamanları bilhassa ve her şeyden önce memleketi düşünme zamanlarıdır. Memleketimizi hangi partilerin ve dolayısiyle kimlerin idare etmesini istiyorsak seçim gününde sandıklara atacağımız reylerle kararımızı bildirmiş olacağız. Demokrasi bunu bizden istemektedir. Onun için yaşadığımız şu günler şahsi dertlerimizi bir tarafa bırakıp memleketimizi düşüneceğimiz günlerdir.

Eskiden askere giden gençler «Annem beni bugün için doğurdu» şarkısını söyliyerek giderlerdi. Demokrasi de, eğer bizi doğurmuşsa, seçim günü için doğurmuştur. O gün aklımızı başımıza toplıyarak memleket için en hayırlı gördüğümüz partiye reyimizi verirsek memleketimizi emniyet altına almış, onunla beraber geleceği de sağlama bağlamış oluruz. «Hangi partidir memlekete en hayırlı parti?» diye sorabilirsiniz. Bunu ancak siz, selim aklınızla bulacaksınız.

Partilere yazılı olanlar kendi partilerine rey verirler. Ama bizler gibi hiçbir partinin âzası olmıyan vatandaşlar büyük kalabalıkları teşkil ediyorlar. Memleketin mukadderatını da bu yüzden partilere yazılı olmıyan vatandaşlar tâyin etmektedirler. Onun için partisiz vatandaşların kararı partililerinkinden daha mühim oluyor ve «hangi partidir memlekete en hayırlı parti?» sualine de en doğru cevabı vermek onlara düşüyor.

Kendi düşünceme göre, memlekete en hayırlı parti millet olarak hepimizi kalkındırmayı vadeden ve bunu yapabilecek kudrette olduğuna bizi inandıracak olan partidir. Türkiye maalesef dünyanın bugün çok ileri gitmiş memleketleri yanında iktisaden geri kalmış bir memlekettir. Dâvamız siyasi değil, iktisadidir. Karnımız daha iyi doymalıdır. Daha iyi hayat şartları içinde yaşamamız lâzımdır. Çocuklarımızı sağlıkla büyütmek, okutmak imkânlarını bulmalıyız. Refah seviyemiz mutlaka yükselmelidir. Bunun için fazla çalışmamız, fazla mal çıkarmamız, bunları satarak diğer ihtiyaçlarımızı karşılamamız zaruridir.

Memlekete hayırlı olan parti iktidara geldiği zaman bizi daha çok çalıştıracak, yani bize yeni iş imkânları açacak, yeni gayretler göstermek hevesini bizlerde uyandıracak, her sahada emniyet sağlıyacak ve yüzümüzün gülmesini mümkün kılacak olan partidir. Bunu hangi parti yapabilir? Hangi partide daha akıllı, daha bilgili, daha şuurlu insanlar varsa o parti!

Onun için siz karşınıza çıkacak partili namzetlerin size her şeyi vadetmelerine bakmayınız. Türk milleti insan tartmasını bilir. Memleketi idare etmek istiyen insanları o malûm alışkanlığınızla bir kere tartınız. Sizi aldatmıyacak insanları ve dolayısiyle partileri böylece bulacaksınız.

Şu parti bir zaman şunu yapmış, bu parti bunu yapmış. Maziyi artık düşünmeyiniz. Mazi şimdi mevcut değildir. Fakat memleketimiz çok şükür ayakta duruyor. Memleketimizin bugünkü haliyle meşgul olalım. Bugünkü sıkıntılarımızın, hastalıklarımızın çaresini bularak istikbalimizi iyi günlere, rahat günlere, mesut günlere çevirmenin çaresini arıyalım.

Hele biribirimize düşmanlık etmekten katiyen sakınalım. Çünkü biz biribirimize düşersek memleket bir kenarda öksüz kalır. Memleketimizi geri kalmış memleketler arasından, kendimizi fakirlikten kurtaramayız. Halbuki bizim birinci dâvamız bir an evvel mesut olmanın yolunu tutmaktır. Bunu ancak memlekete huzur ve sükûn getirecek insanları seçerek el birliğiyle yapabiliriz. Dikkatli olalım, aldanmamaya bakalım, kâfidir.

ŞEVKET RADO

İL - 8581 - 212

26 MİLYONLUK CEZA

Yüksek Adalet Divanı, bir sanığı, Türk Adliye tarihinin en büyük para cezasına çarptırmıştır. Yassıada'da «Gemi Dâvası» diye anılan, İpar Transport Şirketinin Döviz Yolsuzluğu Dâvasının sanığı Ali İpar 2 yıl ağır hapis yatacak, 26 milyon 790 bin 285 lira 25 kuruş para cezası ödeyecektir. Ali İpar bu parayı ödemediği takdirde, 3 lira için bir gün hapis yatacaktır. 26 milyon 790 bin liranın karşılığı 24 bin 466 yıl hapistir. Ancak, T. C. Kanununun 19. maddesi, para cezalarını ödemiyenler için âzami 3 yıl hapis cezası verileceğini belirtmektedir. İpar parayı ödemezse malları haczedilecek, elde edilen para, 26 milyonu karşılamadığı takdirde ancak 3 yıl daha hapis yatacaktır.

BERAET EDEN

Ali Naci Duyduk Yüksek Adalet Divanının beraet ettirdiği sanıklardan biri de sabık milletvekillerinden Dr. Ali Naci Duyduk'tu. Fotoğrafta, 1.5 yıllık ayrılıktan sonra yuvasına kavuşan ve kendisini ziyaret edenlere «yeniden doğmuş gibiyim» diyen Dr. Duyduk, eşi ve çocuğu ile...

TEKİNEL'İN ÇOCUĞU Sabık İstanbul milletvekili Neclâ Tekinel'in nezaret altına alındığı sırada hâmile olduğu anlaşılmış, doğumuna yakın Kasımpaşa Deniz Hastanesine kaldırılmıştı. 9 şubat 1960'ta bir erkek çocuğu dünyaya getiren Neclâ Tekinel Yassıada'ya dönmüş, Osman Mehmet ismi verilen çocuğunu, eşi avukat Ismail Hakkı Tekinel'in bakımına terketmiştir. Şimdi 8 aylık bir bebek olan Osman Mehmet'e babaannesi tarafından bakılmaktadır. Kayseri Cezaevinde bulunan Neclâ Tekinel, eşi Ismail Hakkı Tekinel'e bir mektup yazarak, çocuğunu görmek istediğini bildirmiştir. Solda, yakında Kayseriye gütürülerek annesine gösterilecek olan Osman Mehmet, ablası Ayşegül'le, sağda ise babası ile görülüyor.

LER EVLERİNDE

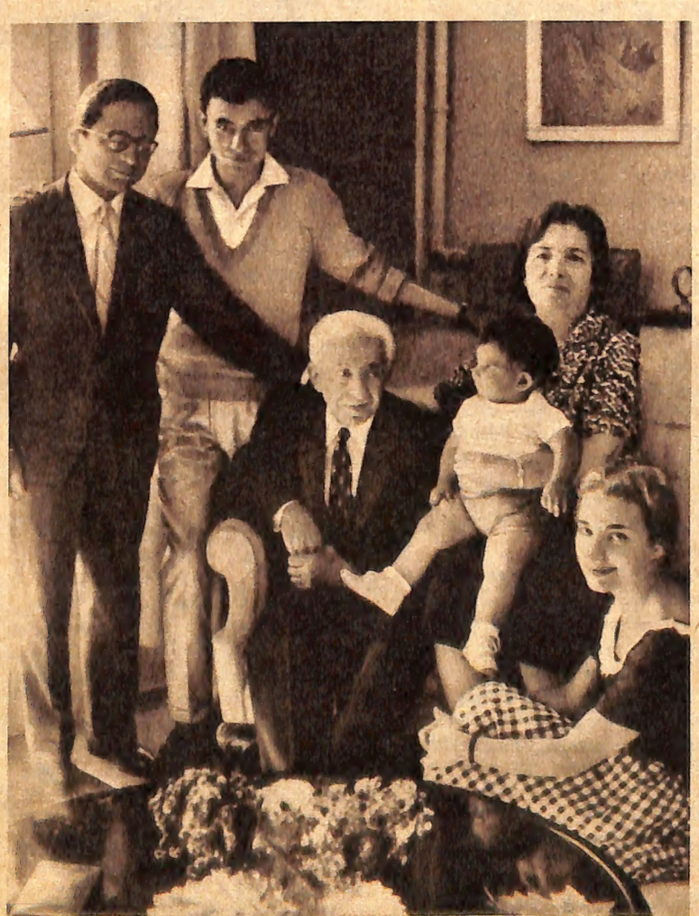

Hulûsi Köymen Sabık Bursa milletvekili Hulûsi Köymen'in evinde bir bayram sevinci vardı. Eşi kocasına, çocukları babalarına, torunları ise dedelerine kavuşmuşlardı. Köymen'in ise sevinci iki katlıydı. O hem hürriyete kavuşmuştu, hem de ayrı kaldığı aile ocağına...

Empresyonist Ressamlar

Tifdruk tekniği ile basılmış 64 tablo ve 9 sanatçının hayatı

Her öğrenci ve sanatseverin okuması icabeden güzel bir kitap

UMUMİ BAYİİ: Bateş, Bayilik Teşkilâtı
Aydınlık Han, Kat 1, Cağaloğlu - İstanbul
FİYATI 6 LİRA

Spor-Toto

YAZI VE FOTOĞRAFLAR: OZAN SAĞDIÇ

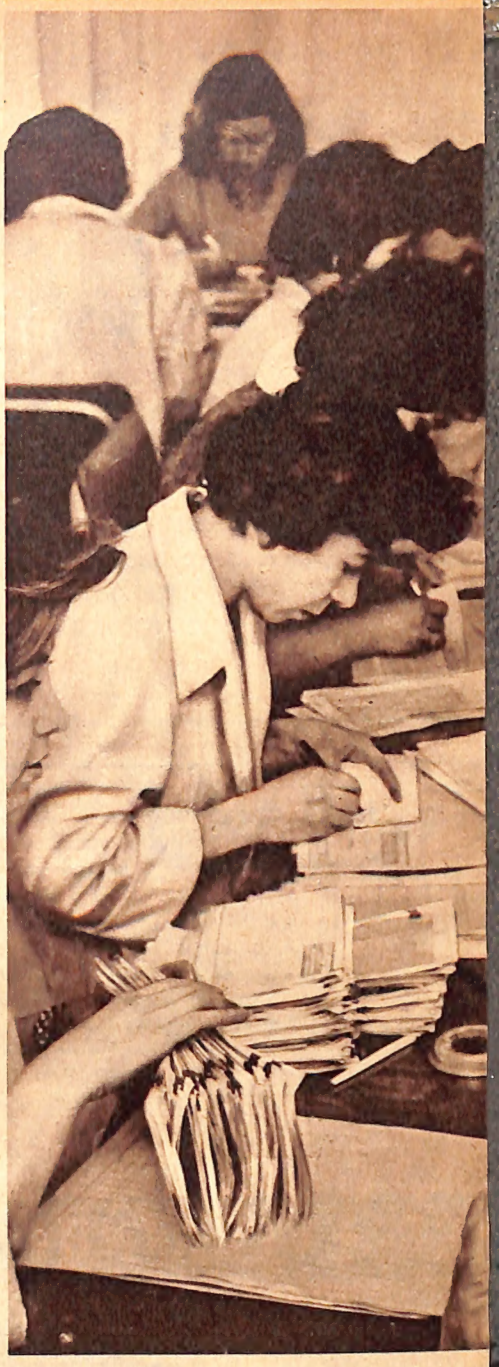

Bir buçuk yılda 11,411,639 kuponla 82,660,732 liralık Spor-Toto oynanmış. Bu miktarın 43,081,604 lira 55 kuruşu ikramiye olarak dağıtılmış. Teşkilât masrafları ve bayi komisyonları çıktıktan sonra Beden Terbiyesi U. M. nün hissesine de 28,721,094 lira 74 kuruş düşmüş.

PENCERESİNDE demir parmaklıklar olan kapının üzerinde üç ayrı kilit vardı. Üç kişi bu kilitlerden her birini sıra ile kendi anahtarlariyle kilitlediler. Anahtarlarını dikkatle ceplerine yerleştirdikten sonra birlikte doldurdukları zaptı imza ettiler.

Üç kilitli oda, Ankaranın Çankırı caddesinde Spor-Toto teşkilâtının çalıştığı dokuz katlı büyük binanın bodrum katındaydı. Üç kişilik heyet ise, teşkilâta, Maliye Bakanlığına ve Emniyet Genel Müdürlüğüne ait birer gözlemciden ibaretti. Maliye Bakanlığının ve Emniyet Genel Müdürlüğünün gözlemcileri her ay yenileriyle değiştiriliyordu.

Spor-Toto maçlarının yapıldığı her hafta cumartesi günleri öğleden önce, başbayiliklerden gelen B kuponlarına ait desteler sayılıp kontrol edildikten sonra gözlemci heyet önünde bu odadaki özel çelik dolaplara yerleştirilir. Oda bir haftaya yakın bir zaman kilitli kalır. Ayrıca kapısında devamlı bir bekçi bulundurulur.

B kuponlarının bu kadar sıkı güvenlik tedbirleri altında hapsedildikleri müddet içinde C kuponlarının çok hareketli ve maceralı bir hayatları vardır. Bütün değerlendirme işlemleri, elden ele dolaşan bu kuponlar üzerinde yapılır.

KUPON KABULÜ — Her hafta cumartesi günleri maçlardan önce 61 başbayilikten gelen toto biletleri teslim alınır...

Müşterilerin oynadıkları biletlerin B ve C kuponlarını bayiler yüzerlik desteler haline getirirler. Bu desteler en geç cuma günü, listeleri ile birlikte başbayiliklere teslim edilir. Başbayilikler, çıkardıkları bayi listeleri ile topladıkları kuponları cumartesi günü sabahı Ankarada bulunacak şekilde sevkederler. Sevkiyat özel torbalar içinde, mevsime ve yerine göre demiryolu veya kara yolu ile yapılır. Halen sekizi İstanbul'da, üçü Ankara'da, üçü İzmir'de, diğerleri de başka illerde olmak üzere altmış bir tane başbayilik var. Ankaraya, her hafta ortalama olarak 200.000 ile 300.000 arası kupon gelmektedir.

Kuponlar, Spor-Toto binasının en alt katındaki kabul odasında bayi listelerine göre kontrolleri yapılarak teslim alınır. Desteler halinde olan bütün kuponların köşeleri özel bir ilâca batırılır. Bu ilâç, normal ışıkta görünmiyen, ancak kuars lâmbasında görülebilen flâoresanslı bir boyadır. Her hafta rengi değiştirilen bu görünmez boyanın rengini yalnız teşkilât müdürü bilir. Böylelikle, ikramiye kazanmış bir biletin dizilere sonradan katılıp katılmadığı kuars ışığındaki kontrolü ile anlaşılmış olur. B. kuponlarına ayrı, C kuponlarına ayrı renkler verildiğinden kontrol daha sıkılaştırılmış ve her türlü hile ihtimali önlenmiş olur.

Renklendirilmiş B kuponları B odasına kilitlenir. C kuponları ise iş bölümü adi verilen kutulara yerleştirilir. Her iş bölümü 2500 ile 3000 kupondan ibarettir. Kutular C odasının sorumlularına teslim edilir.

Bütün bu işler cumartesi günü maçların başlama saatinden bir saat öncesine kadar tamamlanmış olmalıdır. Aynı gün öğleden sonra ve pazar günü C kuponları teker teker kontrol edilir. Bu kontrollerde bayilerin ve müşterilerin yaptıkları yanlışlıklara bakılır. Her hafta yanlış veya noksan olarak doldurulmuş pek çok kupona tesadüf edilmektedir. Bazıları da fazladan şiirler, maniler yazmakta; teşkilât personeline mesajlar göndermekte; balık, kuş, nal, kadın, okla delinmiş kalb resimleri çizmekte imiş. Hattâ kuponlar üzerinde ortaklar arasında kazanılacak ikramiyenin bölüşülmesine dair özel anlaşma düzenliyenler bile var.

Bu şekildeki bütün pürüzlü C kuponları, değerlendirmeye katılmamak üzere ayrılır; B kuponları ile karşılaştırmak için ayrı bir yerde saklanır. Her iki nüshada da aynı hataları ihtiva eden biletler ikramiye almaya hak kazanamazlar. Geçen yıl on üç tutturduğu halde yaşını yazmayı unutan İstanbullu bir vatandaş 268 bin liradan, çift biletle oynıyan Aydın'lı başka bir vatandaş ise 479 bin liradan mahrum kalmışlardır.

Pazar günü akşamı Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünce maçların sonuçları radyolarla ilân edilir. Pazartesi sabahı artık Spor-Toto teşkilâtında hummalı bir değerlendirme faaliyeti başlamıştır. İlk iş olarak basımevinde karton şablonlar üzerine on üç maçın doğru sonuçları ba-

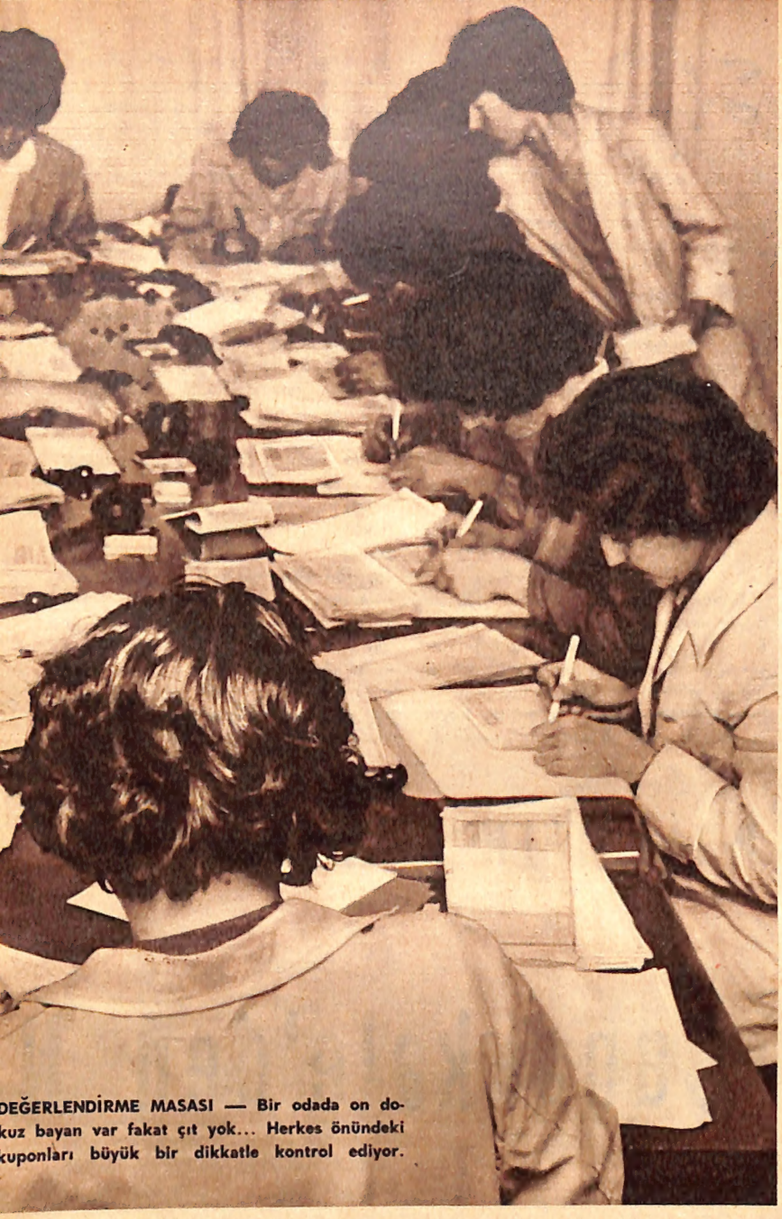

DEĞERLENDİRME MASASI — Bir odada on dokuz bayan var fakat çıt yok... Herkes önündeki kuponları büyük bir dikkatle kontrol ediyor.

sılır. Değerlendiricilere dağıtılır. Her birinin on dokuzar kişilik kadrosu bulunan on altı değerlendirme masası vardır. Bunların on altısı değerlendirici, birisi masa başı, birisi sekreter, birisi de masa yardımcısıdır. Masabaşı, masanın disiplininden ve çıkardığı işten sorumludur. Alınan iş bölümlerini özel cetveline kaydeder, en çok randımanı sağlıyacak şekilde personele iş taksim eder, hataları kontrol eder. Sekreter, her türlü yazı ve kayıt işlerinde onun yardımcısıdır. Masa yardımcısı ise, değerlendiricilerin her ihtiyacını, onların yerlerinden kalkıp zaman kaybına sebebiyet vermiyecek şekilde görür.

Değerlendirme, şablonların her kolona ayrı ayrı tatbik edilmesiyle yapılır. İlk değerlendirme yukarıdan aşağıya doğrudur. Dört hata bulunan kolonlar değersiz sayıldıklarından, bulunan dördüncü hatadan sonrasına devam edilmesine lüzum yoktur. Kazanan biletler ayrılır. On üç tutturanlar derhal değerlendirme müdürüne götürülür. Diğer ikramiye kazananlarla aşağıdan yukarıya yapılan ikinci değerlendirmede bunlara eklenenler ikramiye kontrol servisine gönderilir. Bu servisten geçirilen biletlere kıymet damgası vurulur. Gerekirse kuars ışığında tetkik edilir.

C kuponları üzerindeki değerlendirme işlemleri tamamlanınca üç kişilik gözlemci heyet tekrar bir araya gelir. Üç kilitli B odası açılır. Heyet huzurunda ikramiye kazanmış C kuponları ile B kuponları karşılaştırılır.

İşte Spor-Toto teşkilâtının bir haftalık periyodu bundan ibarettir. Artık ondan sonrası, isabet eden ikramiyelerin hesaplanmasına ve sahiplerine gönderilmesine ait olan işlemlerdir.

■

Her insanın bir ümide bağlanma ihtiyacı vardır. Her kişinin kafasında çeşitli hayalleri, sahib olmak istediği birçok idealleri bulunabilir. Her insan yeryüzünde kaldığı müddetçe şansını denemek ister. Talih kuşunun hangi başa konacağı bilinmez. İşte bu ümittir ki insanı sürükler, derece derece kendine bendeder. Bazıları hayalperest olur, hattâ bazıları kumarbaz...

Spor-Toto'nun yetkilileri, işte insanlardaki bu tabiî eğilimin Spor-Toto sayesinde kötü yönlere kaymaktan korunulabileceğini söylüyorlar. Belli bir istatistik olmamakla beraber, toto yarışmalarının bulunduğu ülkelerde kumar ve diğer suçlar azalmakta imiş. Ümit, hayal, heyecan toto ile tatmin ediliyormuş.

Nitekim, bizdeki henüz bir buçuk yıllık Spor-Toto denemesi de ümitleri peşinde koşan nice insanımız olduğunu meydana çıkardı. Üç büyük ilde başlıyan toto, bu gün, elli il'e sıçramış bulunuyor. Bir buçuk yılda, 11 milyon 411 bin 639 kuponla 82 milyon 660 bin 732 liralık oynanmış; bu miktarın 43 milyon 081 bin 604 lira 55 kuruşu ikramiye olarak dağıtılmıştır. Teşkilât masrafları ve bayi komisyonları çıktıktan sonra Beden Terbiyesinin hissesine de 28 milyon 721 bin 094 lira 74 kuruş düşmüştür. Bu para özellikle spor tesislerine harcanacaktır.

RENKLENDİRME — Başbayiliklerden gelen kuponların köşeleri bir ilâca batırılır. Bu, ancak kuars lâmbasının altında görülebilen flüoresanslı bir boyadır. Rengini yalnız müdür bilir. Bu sihirli su sayesinde, hile ihtimalleri yok edilmiş olur.

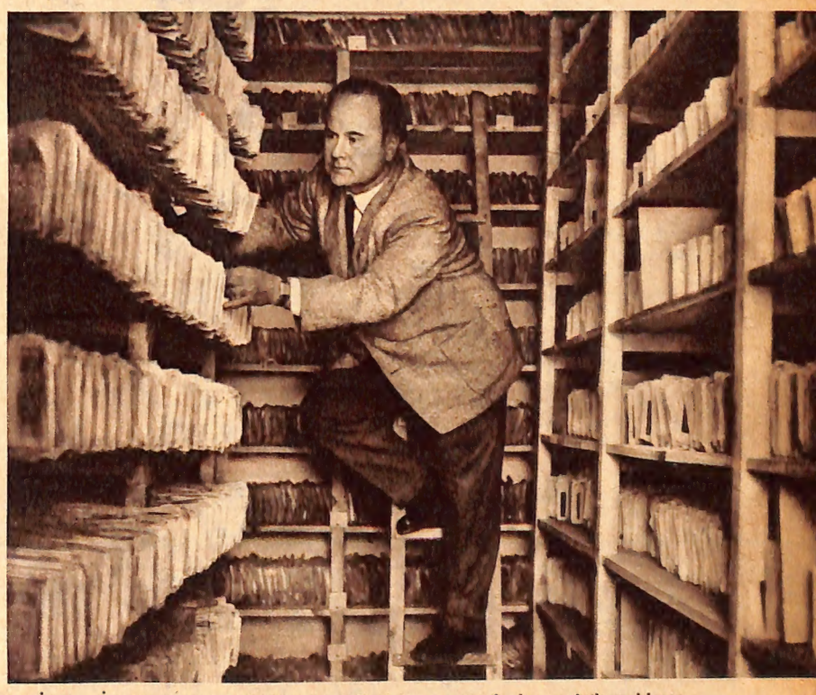

ARŞİV — İşi biten kuponlar, itiraz müddetinin sonuna kadar arşivde saklanır. Herhangi bir itiraz vukuunda istenilen kuponlar bulunur ve tekrar kontrol edilir. Fotoğrafta arşiv şefi B. Vardarlı, eski bir kuponu ararken görülüyor.

ÜÇ KİLİTLİ KAPI — Spor-Toto teşkilâtının bodrumunda dar bir koridora açılan bu kapı, B kuponlarının saklandığı odanın kapısıdır. Üç ayrı kimsede üç ayrı kilidi vardır. Bu üç ilgili bir araya gelmeden odanın kapısı açılamaz...

SPORCUNUN GIDASI
makarnaların en alâsı

ANKARA MAKARNASI
NUH'UN ANKARA MAKARNASI

İL - 8574 - 215

Ankara Makarna Un ve İrmik Fabrikaları
Nuh Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi
İstanbul Tel : 22 10 72 Ankara Tel : 11 23 95

HAYATINA başka bir istikamet vermek üzere, o tarihte oturdukları Ankerhangen şehrinden ayrılırken Mina ile vedalaşmaları pek acıklı oldu. İkisinin de yaşları birdi. O kadar zamandır birbirlerine alışmış, birbirlerini sevmişlerdi. Ama Heinrich kendi istikbalini adamakıllı temin etmeden evlenmemek azminde ve kararında idi. İkisi hıçkırıklar ve gözyaşları içinde birbirlerini kucakladılar. Heinrich birkaç yıl sonra işlerini yoluna koyup dönecek ve Mina'ya ebediyen birleşmek üzere el uzatacaktı. Gerçi genç çocuk bu sözünde duracak, ama hâdiseler onu ilk aşkı olan Mina'dan ebediyen ayıracaktır. Heinrich, kalbinde Mina'nın yerini tutacak ikinci kadına ancak otuz sene sonra raslıyacaktır.

SCHLIEMANN ON BEŞ DİL ÖĞRENİYOR

Babasının içkili ve avare hayatına dayanamıyarak hayatını yeniden düzenlemek gayesiyle baba ocağından ve sevdiği kızdan ayrılan genç Schliemann, yıllarca ancak romancıların tahayyül edebileceği maceralı bir hayat yaşadı. Bakkal çıraklığından gemiciliğe kadar türlü işlere girdi çıktı. Nihayet Amsterdam'da bir ticarethaneye kapılandı. Bu arada kendi kendini yetiştiriyor, kültürünü arttırıyordu. Yirmi iki yaşına geldiği zama yedi dil biliyordu. Yalnız Yunanca öğrenmemişti. Bu dili çok seviyordu. Onu öğrenirse, başka alanlara meyledeceğinden, ticaret hayatını tehlikeye düşüreceğinden korkuyordu. Küçük bir servet de yapmıştı. Artık unutamadığı ilk aşkına dönmek, Mina'ya elini uzatmak zamanı gelmişti. Onu on dört yaşından beri görmemişti. Ama, sevinç ve hasretle Mina'ya koştuğu zaman onu başkasiyle evlenmiş buldu. Genç kız ilk aşkına bağlı kalmamıştı. Üzüntüye ve ümitsizliğe kapılan Schliemann kendini işine verdi.

Otuz üç yaşına geldiği zaman oldukça büyük bir servet yapmış, aynı zamanda on beş dil öğrenmişti. Yunancayı da epeyce ilerletmişti. Bu arada evlendi de... Ama pek mesut değildi. Tarihe ve arkeolojiye olan merakı günden güne artıyor, boş vakitlerini bu konuların tetkikine hasrediyordu. Bütün bir hafta büroda çalıştıktan sonra, pazar günleri de Sofokles'in Yunan dilinde yazılmış eserlerini tercüme et-

PRİAM'IN HAZİNELERİ

Çanakkale'den Na

YAZAN: LEONAR

Schliemann'ın ikinci eşi Sofya, kocasının bütün araştırmalarında ona refakat etmiş, onunla beraber fiilen çalışmıştı. Bunun karşılığı olarak vaktiyle Truva'lı Helen'e ait değerli ziynet eşyalarını ilk defa Sofya taktı.

meğe uğraşıyordu. Nihayet Homer'in eserlerini okuyup iyice anlıyacak kadar Yunancasını kuvvetlendirdi. Çocukluğundan beri zihnini işgal eden fikri bir türlü unutamamıştı. Homer'in kitabında yazılı şehrin gerçekten var olduğuna inanıyordu. Aklı fikri hâlâ, Homer'in tarif ettiği yerde kazılar yaparak Truva şehrini meydana çıkarmaktı. Schliemann, Homer'in bu eserini âdeta İncil gibi ezberine almıştı. Schliemann'a göre Homer'in bütün anlattıkları gerçekti. Ama bu inancını başkalarına da kabul ettirmek için gözle görülür şeyler ortaya çıkarmak lâzımdı, bu da uzun zaman istiyen bir işti.

1851 yılında Schliemann ilk defa olarak Amerikaya seyahat etti. Burasını pek beğendi. California'da bir banka açtı. Schliemann'ın California'da bu şekilde iş hayatına atıldığı tarih, herkesin altın madenleri aramağa koştuğu devre raslamıştı. Bu cereyana tabiatiyle o da kapıldı. Epeyce altın tozu aldı. Banka işini hayli büyülttü ve Amerikan tebaası oldu. Onun Amerikadaki bu hayatı yedi sene böyle devam etti. Yedi sene sonra seyahat etme hevesi onu tekrar yollara çıkardı. Orta Doğuya geldi. Mekke dahil olmak üzere bütün o zamanki Orta Doğunun önemli yerlerini gezdi. Bu seyahatleri yaparken daima mahallî kıyafetlerle gezmeği tercih eder, bunu bir emniyet tedbiri olarak telâkki ederdi. Bu maceralı hayat onun hoşuna gidiyordu. Ama

Çocukluğundan beri hayalini kurduğu bu beldeye, Homer'in memleketine ilk defa geliyordu. Parası ve vakti boldu. Yalnız yapacağı araştırmalarda ona arkadaşlık edecek bir kadına ihtiyacı vardı.

Schliemann'ın 1873 yılında yaptığı kazılar sırasında oturduğu kârgir ev ve ahşap şantiye binası. Görülen duvarlar, ikinci, üçüncü ve dördüncü şehrin sûrlarıdır.

...sıl Kaçırıldı?

1. KISMIN ÖZETİ: Almanyanın küçük bir şehrinde doğan Heinrich Schliemann, çocukluğundan beri tarihi konuları çok severdi. Doğduğu şehrin civarındaki mağara ve yıkık yerlerde kendi aklınca araştırmalar yapmak en büyük zevki idi. Arkadaşları onun bu merakı ile alay ediyordu. Onun fikirlerini benimsiyen tek arkadaşı Mina isimli bir kızdı. Bu kızla çok iyi anlaşıyordu. Yaşları biraz daha ilerleyince biribirlerini sevdiklerini anladılar. Heinrich okulu bırakarak bir bakkalın yanına çırak girdi. Bir müddet sonra da daha başka işler yapmak üzere baba ocağından ayrılmağa karar verdi. Çok sevdiği Mina'yı belki de birkaç yıl hiç göremiyecekti.

TTRELL — ÇEVİREN: A. MAZHAR KUNT

2

onu sıkan, rahatını kaçıran bir şey vardı: Karısı ile olan anlaşmazlığı... Bu müşterek hayatın artık tahammül edecek tarafı kalmamıştı. Üzüntüsünü unutup kendini avutmak için, daimî bir yurdu olmıyan bu adam, bu defa Yunanistana geçti. Çocukluğundan beri tahayyül ettiği bu tarihî beldeye, Homer'in memleketine ilk defa geliyordu. Orada çok kalmadı. Ama bu kısa ziyaret eski iştahını büsbütün kuvvetlendirmişti. Artık kesin olarak kararını verdi. Ticareti bırakacak, hayatının geri kalan kısmını tamamen kazılara hasredecekti. Parası ve vakti boldu. Yalnız onun bu fikirlerini benimsiyecek, yapacağı araştırmalarda ona hayat arkadaşlığı edecek bir kadına ihtiyacı vardı.

ON ALTI YAŞINDA BİR YUNAN KIZI

Aynı yılın sonunda Parise geldiği zaman, ayrılmağa katî olarak karar vermiş bulunuyordu. Bu iş için en münasip yer gene Amerika idi. Çünkü boşanma muameleleri orada Avrupaya nazaran daha kolay ve çabuk oluyordu. Ayrılmak için gereken teşebbüse girişirken bir yandan da Atina'da bulunan eski dostu Vimpos'a bir mektup yazdı. Vimpos vaktiyle kendisine St. Petersburg'da Yunanca dersleri vermişti. Birbirlerini pek severlerdi, aralarında büyük bir samimiyet vardı. Vimpos o sırada Atinada Ortodoks kilisesi başpiskoposu idi. Schliemann, Vimpos'a bu mektupta içini döküyordu. Elli altı yaşındaki milyoner bu mektubunda piskopostan kendisine evlenmek için bir Yunan kadını bulmasını rica ediyor ve şöyle diyordu:

Size annemin mezarı üzerine yemin ederim ki, müstakbel eşimi bütün kalbimle sevecek, bütün kuvvetimi ve gayretimi onun saadetine hasredeceğim. Burada etrafımda birçok kadın var. Hem çoğu güzel ve kültürlü kadınlar. Benimle ilgileniyorlar. Eğer ayrılmak niyetinde olduğumu bilseler hepsi de etrafımda pervane kesilecek. Ama insanoğlu zayıftır. Ben kendimi güzelliğe kaptırmak istemiyorum. Ne ben bedbaht olayım, ne de başkasını edeyim. Gene o şuh Fransız kadınlarından birine takılırsam sonu gelmiyecek. Onun için siz bana münasip birini bulun. Göndereceğiniz cevaba bir de resmini ekleyin. Sizin seçeceğiniz insan benim de makbulümdür. Seçeceğiniz kadın evli olan kızkardeşiniz kadar temiz ve sâf bir kadın olsun. Fakir olabilir, yeter ki kültürlü olsun. İdealimdeki tarihî Yunanistanı sevsin, Homer'i okumaktan zevk alsın. Zaten bilirsiniz, Yunanlı tiplerinden noşlanırım, siyah saçlıları tercih ederim. Güzel de olursa daha âlâ. Ama güzellikten önce temiz bir kalbe sahib olması şart...

Ertesi sene ilkbaharda, Schliemann, Indianapolis'te boşanma işini sona erdirirken, Vimpos'tan beklediği cevap geldi. Zarfın içinden on altı yaşında güzel bir kızın fotoğrafı da çıkmıştı. Kız, Almanın hoşuna gitti. Ama birden kendini hayale kaptırmak istemiyordu. Bu sırada kızkardeşine yazdığı bir mektupta tasavvurlarını şöyle açıklıyor:

Niyetim, kısmet olursa, temmuzda Atina'ya gitmek... Eğer arkeolojik mevzulara merakı yoksa, böyle genç ve güzel bir kızın benim gibi yaşlı bir adamla oturacağını tahmin etmiyorum. Bakalım benim tasarladığım hayata tahammül edebilecek mi?...

O senenin ağustos ayında Schliemann, Atinaya geldiği zaman, bütün tereddütleri zail oldu. Sofya Engastromenos isimli kız, resimde göründüğünden çok daha güzel olduğu gibi, mütevazı, yumuşak tabiatlı, tam istediği tipti. Sonra bilgisi ve kültürü Schliemann'ı fazlasiyle tatmin edecek derecede gözüküyordu. Milyonerin sorduğu Imparator Adrien Atinaya ne zaman geldi? Homer'in hangi pasajını ezbere biliyorsunuz? gibi suallere genç kız beklenmedik cevaplar vermişti. Hemen evlendiler. Balayı sırasında Schliemann bir arkadaşına şöyle yazıyor:

Sofya fevkalâde bir kız. Bir erkeği mesut etmesini biliyor. Kocasına karşı büyük düşkünlük gösteriyor. Beni gerçekten çok seviyor, ama benim ona karşı olan sevgim de daha aşağı değil. Onunla hep Yunanca konuşuyoruz. Bence Yunanca dünyanın en ahenkli dili...

(Devamı gelecek sayıda)

GÖNÜL POSTASI

TELEFONDA

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Bundan beş ay kadar evvel telefonda bir kızla tanıştım. Sonra birkaç defa daha telefon etti. Ahbap olduk. Fakat bütün ısrarlarıma rağmen buluşmamız mümkün olmadı, çünkü buna yanaşmıyordu. Ama beni sevdiğini, hattâ beni görmüş olduğunu da söylüyordu. Bunu nasıl tefsir edebilirsiniz?»

Sizinle buluşmayı kabul etmediğine göre her halde bir özrü olmalıdır. Bu meselenin üzerinde fazla durmasanız iyi olur.

—

TAHAMMÜL EDER Mİ?

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Üç sene evvel bir kızla tanışmıştım, biribirimizi sevdik. Neticede anlaştık ve nişanlandık. Ben memuriyet icabı memleketin uzak bir köşesine tâyin edildim.

«Maaşım çok az. Evlenmeye bir türlü cesaret edemiyorum. Bu maaşla geçinemez, sevdiğim bu kızı bedbaht ederim diye korkuyorum. Kıza bunu anlattım. O çekinmiyor. Siz ne dersiniz?»

Eğer kız çekinmiyorsa tahammül edecek demektir. Bu düşüncesinde samimî olup olmadığını anlamalısınız ki ileride mesele çıkmasın!

—

NE BİLELİM!

Bir okuyucumuz yazıyor:

«İki seneden beri mahallemizde oturmakta olan bir kızı seviyorum. Kızla aramız çok iyi ve samimîdir. Yalnız sevdiğimi ona bir türlü açıklıyamıyorum. Bana gereken bilgiyi vermenizi rica ederim?»

Mademki açıklıyamıyorsun, her halde çekindiğin bir şey var demektir. O şey ortadan kalkıncaya kadar bekle. Bir gün cesaretlenir, açıklarsın her halde.

—

BELKİ BİR GÜN...

Bir okuyucumuz yazıyor:

«22 yaşında bir öğretmenim. Sevdiğim kız da öğretmen olacaktı, evlenmek için sözleşmiştik, tahsil için İstanbula gitti. Bir daha kendisinden haber alamadım, ne dersiniz?»

Bekleyiniz biraz daha. Belki bir gün size yazar. Fakat bu ümide bel bağlamayınız.

—

ACELENİZ NE!

Bir kız okuyucumuz yazıyor:

«14 yaşındayım. Birçok aşk mektupları aldım. Hayat arkadaşı olarak beni seçenler çok. Peşimi bırakmıyorlar. Bir tanesi çok ısrar ediyor, ne yapayım?

Siz işe pek erken başlamışsınız. Derslerinizle meşgul olup evlenme işini mevsimine bırakmanız hakkınızda pek hayırlı olur. Bu çocuk oyuncağı değil.

—

RİVAYET...

Ulubeyden bir okuyucumuz yazıyor:

«Yabancı bir şehirde ve akrabamın yanındayım. Bir kız beni seviyormuş, haber verdiler. Mektup yazdım, kabul etmedi. Fakat kendisini sık sık görüyorum. Neden kabul etmedi dersiniz?»

Bu sevgi bir rivayetten ibarettir. Sizi aldatmış olacaklar. Bu işin üzerinde daha fazla durmayınız.

ESKİ ESER HAST

RÖPORTAJ
FOTOĞRAFLAR

En üstte kimya lâboratuvarının kurucusu Kimyager Nurettin Akbulut, irili ufaklı birçok küvetin bulunduğu banyo atelyesinde, en büyük küvetteki bir eseri tetkik ediyor. Üstte, kimya lâboratuvarına getirilmiş bir eserin, tedavisi yapılmadan önce ve yapıldıktan sonra durumu görülüyor. Lâboratuvardaki çalışmalardan son derece başarılı neticeler alınmıştır.

Çeşitli servislerden kurulu olan bu hastanede müzelik eski eserlerin harap olmasına sebebiyet veren âmiller giderilip ömürlerinin uzatılmasına çalışılmakta, daha sonra da daimî surette muhafazaları sağlanmaktadır.

TOPKAPI Sarayı dış avlusu (Alay Meydanı) na Üçüncü Ahmet Çeşmesi karşısındaki kapı (Bâb-ı Hümayun)-dan girildiği zaman sağda duvara gömülü büyük bir demir kapı görülür. Kapının sağ kanadında, iş saatleri açık duran ve ancak bir kişinin geçebileceği büyüklükte bir geçit vardır. Bu geçitten küçük bir avluya girilir. Avlunun dip tarafında, güney ucu restore edilmiş, üst tarafı sonradan yapılmış tek katlı bir yapı ile karşılaşılır. Yapının camekânlı kapısının sağındaki duvarda şöyle bir yazı göze çarpar:

İST. ARKEOLOJİ MÜZELERİ KİMYA LÂBORATUVARI FOTOĞRAF, HEYKEL VE MULÂJ ATELYELERİ

Eskiden Topkapı Sarayı'nın has ve haricî fırınlarının olduğu yermiş burası. Topkapı Sarayı'nın kuruluşundan beri binlerce kişinin çeşitli cins ve nefasette ekmeğini pişirmiş olan bu fırınlar Dolmabahçe'ye taşındıktan sonra bakımsız kalan yapılar yavaş yavaş göçmüş. Fırınlardan, yalnız Alay Meydanı'na bakan yüzdeki kapı ile dört duvardan ibaret bir harabe kalmış.

Aradan nice nice yıllar geçip müzelik eserlerin hayatını kurtarmak üzere bir kimya lâboratuvarının kurulmasına karar verilince, Millî Eğitim Bakanlığınca bu fırın kalıntılarının onarılması için emir verilmiş. Önce fodla fırını camisinin kimya lâboratuvarı olarak onarımı yapılmış. Geri kalan kısımların da yıktırılarak yeniden yapılacak binaya İstanbul Arkeoloji Müzeleri'nin heykel, mulâj ve fotoğraf atelyelerinin nakli kararlaştırılmış.

Heykel ve mulâj atelyelerinin tesisi, müzelerin kuruluşu ile başlıyor. İlk atelye Gülhane'deki Eski Şark Eserleri Müzesinin altında bir oda. İlk şefi de heykeltıraş İhsan Bey. Fotoğraf atelyesinin 30 - 31 yıllık bir geçmişi var. O da Eski Şark Eserleri Müzesi'nin alt katındaki bir odada faaliyete geçmiş. Kurucusu Esat Tengizman.

Eski fırın kalıntılarının yerindeki inşaat tamamlanıp bu atelyeler de oraya taşınınca şimdiki İstanbul Arkeoloji Müzeleri Kimya Lâboratuvarı, Fotoğraf ve Mulâj Atelyeleri; başka bir deyimle, Müzelik Eski Eserler Hastanesi meydana gelmiş.

Hastaneye getirilen her hasta eserin önce orijinal hali ile fotoğrafı çekiliyor, ondan sonra hastalığın teşhisi yapılıp tedavi edilmek üzere, ya Kimya Lâboratuvarına, yahut Heykel Atelvesine gönderiliyor.

Kurucusu, Kimyager Nurettin Akbulut olan Kimya Lâboratuvarı'nda kimyevi temizleme için bir banyo atelyesi, elektrikle temizleme ve kaplama yapmak için bir galvanoplâsti dairesi, bir etüv ve fırınlama dairesi, bir de her türlü restorasyon, mihaniki temizleme ve sairenin yapıldığı büyük atelye var. Bu atelyelerde eserin harab olmasına sebebiyet veren âmiller giderilip ömürlerinin uzatılmasına çalışılmakta, daha sonra da daimî surette muhafazası sağlanmaktadır.

Kimya Lâboratuvarında, eserdeki harabiyetin neden ileri geldiği tesbit edilip ona göre bakımı yapılıyor. Yani teşhis konup tedavisine geçiliyor. Tedavi de kimyevi ve mihaniki olmak üzere iki

LER
ANESİ

İKRET ARIT
URGUT SAVER

türlü. Bazı eserlerde iki usul de tatbik ediliyor. Bazan çok kıymetli, fakat tedavisine imkân olmıyan eserler de var ki bunların hava tesirlerinden tamamiyle tecrit edilmek suretiyle muhafazalarına çalışılıyor. Müzecilik kimyası denen bu çalışmaların bütün dünyadaki geçmişi en çok yüz sene. Müzeciliğin kimya ile yakın ilgisinin anlaşılmasından sonradır ki bir müze kimyacılığı başlamış.

Heykel Atelyesi'nin esas konusu restorasyon. Zamanın tahribatına uğrıyan bütün heykel, seramik, fresk ve mozaik gibi eserler burada lâzım gelen müdahale ve muameleye tâbi tutuluyor. Takviye ediliyor. Tamamlanıyor.

Kimya lâboratuvarı ve heykel atelyesinde bakıma tâbi tutulan eserlerin tedaviden sonra tekrar fotoğrafları çekiliyor. Eğer daha başka nümuneleri yoksa teşhire çıkarılıyor. Varsa depolara konuyor.

Fotoğraf atelyesinin vazifesi yalnız tedaviye gelen hasta eserin tedaviden önce ve sonra fotoğrafını çekmek değil. Bu atelye tarafından hafriyat alanlarının fotoğrafları çekiliyor. Eserlerin orijinal renkte resimleri yapılıyor. Hafriyat alanlarının topoğrafyası çıkarılıyor. Bu bakımdan, şefin ressam da olması lâzım.

Bir eserin mulâjı ya yabancı bir müzenin talebi üzerine, yahut bir eserin noksan kısmının tamamlanması için müzeler arası istek üzerine yapılıyor. Ankara'da da bir heykel ve mulâj atelyesi var.

Müzelik Eski Eserler Hastanesi'nin esas çalışma devri kış. Yazın hasta arama, yani hafriyat ile geçiyor. Yabancı heyetlerin de geniş ölçüde katıldığı bu kazılar bazı bölgelerde beş, altı ay kadar sürüyor. Bu heyetlere, Türkiye'de buldukları eserlerin yalnız etüd ve fotoğraf neşri hakkı tanınmış. İsterlerse eserlerin birer mulâjı da kendilerine veriliyor.

Türkiye, eski eser bakımından dünyanın en zengin memleketi olarak kabul ediliyor. Düzce'nin Üskübü nahiyesi gibi öyle yerler var ki henüz ele bile alınmamış. Efes'te otuz senedir çalışıldığı halde, bölge, daha en az otuz senelik bir çalışmayı gerektiriyor. Eski bir eser genel olarak hasta kabul edildiğine göre, bu hastaların çokluğu karşısında Müzelik Eserler Hastanesi'nin önemi de kendiliğinden ortaya çıkmaktadır.

Fotoğraf atelyesi şefi Ressam Abdullah Çizgen, orijinal renkleri ile çizdiği restore edilmiş iki eserin baskısına bakıyor. Fotoğraf atelyesi şeflerinin yalnız fotoğraf çekmeleri kâfi değil. İyi resim yapmaları da lâzım. Bu bakımdan, atelyeye şef olacak kimsenin aynı zamanda ressam olması şart.

Yanda üstte heykel atelyesinde bir çalışma. Oturan, misafir arkeolog Fransız profesörü Metzger, ayaktaki, heykeltıraş ve restoratör Muzaffer Ertoran'dır. Yanda, Bronz Demeter'in nefis bir mulâjını yapmış olan teknik yardımcı Eyüp Sezgin, mulâjı temizliyor. Mulâj alçıdandır. Boyanmak suretiyle orijinalinin bronz rengi verilmiştir.

Kızım PİYALE den
Şaşma...

PİYALE
Adı.. Ağız Tadı...

HAYAT - 214

HÜRRİYETREKLÂM - 22 - 224
Hürriyet Reklâm

Paris'in ünlü
moda evlerinin
1961-62 sonbahar
ve kış
koleksiyonlarından

ARTİSTLER VE REJİSÖR — Yukarıda solda görülen Robert Hüseyin ve en sağdaki Sophia Loren bugün için sanatlarının zirvesinde olarak gösterilecek iki yıldızdır. Kuvvetli bir rejisör olan Christian Jacques (ortada) ın elinde bu iki yıldız fevkalâde bir oyunla «Madame Sans-Gêne» (Utanmaz Kadın) isimli komediyi yaratıyorlar.

İKİSİ YAN YANA — Kamera karşısında çalışmalar biter bitmez Sophia roi arkadaşlariyle kâh sokaklarda geziyor, kâh top oynayıp vakit geçiriyor. Üstte onu Robert Hüseyin'le görüyorsunuz...

HABERLER

● Capri Adasında bir milyarderin evinde Linda Christian ile tanışan Edmund Purdom, karısı Alice'den boşandı. Edmund, şimdi Linda Christian ile evlenmek için çalışıyor. Tyrone Power'den iki çocuğu olan Linda ise, evlenmeden evvel bir deneme müddeti geçirmek arzusunda. Bununla beraber, gece, gündüz birbirinden ayrılmıyan bu çiftin bugünlerde evlenmesi beklenmektedir.

● On yıllık bir fâsıladan sonra Elizabeth Taylor, Venediğe gitmiş bulunuyor. Yanında bugünkü kocası Eddie Fisher olduğu halde Venediğe giden Liz, bundan on sene evvel ise ilk kocası Nick Hilton ile birlikte bal ayı seyahatinin en güzel devrini geçirmek için bu şehre gitmişti. Liz, önümüzdeki günlerde bir türlü çevrilemiyen «Cleopatra» filmindeki rolüne devam edecek.

● Suzy Wong filmiyle bir anda şöhrete kavuşan Nancy Kwan kendine iyi bir arkadaş buldu: Maxmilian Schell. Gelen haberlere göre Maxmilian Schell yakında Nancy'nin Hong Kong'daki evine giderek Kwan ailesinin misafiri olacak. Bu seyahatten mâna çıkarmak istiyenler faaliyete geçmiş bulunuyorlar bile! Bakalım dedikoduların sonunda kim haklı çıkacak!

● Meşhur şarkıcı - yıldız Caterina Valente senenin şarkıcısı unvanını bir kere daha kazanmış bulunuyor. Geçenlerde Berlin Hilton Otelinde verilen bir partide kendisine yeni başarısı bildirildiği zaman yanında tanınmış orkestra şefi Mantovani ve tenor Vico Torriani bulunuyordu. Altın sesli şarkıcı Valente artık plâkları en çok satan ve para getiren şarkıcı unvanını iyice benimsemiş bulunuyor.

REKLÂMCILIK - 1876 - 213

ÖLDÜREN DENİZ

YAZAN: EDWARD V. RICKENBACKER
ÇEVİREN: ADNAN ERİM

1. VE 2. SAYIDA ÇIKAN KISIMLARIN ÖZETİ : Amerikan kuvvetlerini teftişe çıkan Rickenbacker ve yedi arkadaşı Pasifik üzerinde uçarken denize mecburî iniş yaparlar. Üç kauçuk sandal içinde Okyanusa dökülürler. Aç, susuz ve soğuktan titriyerek on üç gün Pasifikte çalkalanırlar. Bu arada sandallarına konan bir martıyı yakalamaya muvaffak olurlar. Pay eder, çiğ çiğ yerler. Barsaklarını ceplerinde kalmış bir oltaya yem yaparlar. Birkaç balık tutarlar. Rickenbacker on üçüncü gece acı bir haykırışla gözlerini açar.

3

GÜÇLÜKLE doğruldum:

— Ne oldu?... diye seslendim.

İkinci sandaldan De Angelis cevap verdi:

— Alex bağırdı...

— Bir şey mi var?...

— Galiba öldü...

Gecenin zifirî karanlığında fosforlu saatimin akrebini zorlukla seçtim: Sabahın üçünü gösteriyordu!... Birimiz gitmişti. Yedi kişi kalmıştık. Kimbilir, belki yarın birimiz daha eksilecekti. Bu ikincinin ben olmıyacağımı kim temin edebilir?...

İçimi korku sardı. Gökyüzünde kapkara gölgeler oradan oraya koşuşuyordu! Fırtına çıkmıştı. Sert çırpıntılar sandallarımızın yanlarını tokatlamaya başlamıştı...

Bir an düşündüm: Ne yapmak lâzımdı? İkinci sandalda bir ölü vardı. Cesedi hemen denize atmak doğru olmazdı. Gün ağarıncıya kadar bekleyip Alex'in öldüğüne emin olmalıydık!...

Şafak sökünceye kadar uyku tutmadı. Aydınlıkta sandallarımızı Alex'in bulunduğu sandalın iki tarafına yanaştırdık. Hepimiz birer birer, talihsiz Başçavuşun vücudunu iyice muayeneden geçirdik. Nabzını dinledik. Göğsüne kulağımızı dayayıp kalbini kontrol ettik. Zavallının her tarafı buz gibiydi. Bartek, cüzdanını, hüviyetini, kâğıtlarını, parasını ceplerinden çıkardı. Sonra De Angelis, aklında kaldığı kadar dualar mırıldandı. Hepimiz pek müteessir bir halde cesedi kollarından, ayaklarından tutup suya yuvarladık.

Hemen dibe batmadı. Bir müddet su üstünde yüzdü. Sonra yavaş yavaş gözden kayboldu.

Bu sabah Pasifikte on beşinci günümüzdü...

Alex'in ölümiyle De Angelis, iki kişilik sandalda tek başına kalmış oldu. Bartek, aramızda en ziyade zayıflamış olandı. Tek kişilik sandala kendisinin geçmesini istedi. Kabul ettik. Reynolds da benim sandala geldi. Böylece ben, Adamson ve Reynolds'la beraber oldum.

Yem yapmak için martının barsağı kalmadığından, artık balık tutamıyorduk. Midelerimizde gene dehşetli bir açlık başgöstermişti! Susuzluktan dilimizin altı bir parmak pas tutmuştu! Dudaklarımız yapış yapıştı. Birkaç defa, deniz suyu ile ağzımızı çalkalamayı tecrübe ettik. Bu, daha beter oldu! Çalkalarken galiba biraz da su yuttuk. Tuzlu su, susuzluğumuzu büsbütün arttırdı! Akşama doğru bir parçacık yağmur serpeledi. Başlarımızı havaya kaldırıp ağızlarımızı açtık. Dudaklarımıza değen birkaç yağmur damlasiyle dilimizin pasını gidermeye çalıştık!...

Sağımızda, solumuzda sürülerle yüzen köpek balıkları kauçuk sandallarımıza sataşmaya başlamışlardı. Bazan altımıza girip sırtlariyle küçük teknelerimize dokunuyorlar, bizi birer karış havaya sıçratıyorlardı. Bu esnada birimiz denize yuvarlanacak diye ödümüz kopuyordu! Kendimizi tutacak halimiz kalmamıştı! Bazan da, kuyruklariyle denize çarpıp üzerimize su sıçratıyorlardı! Aralarında ufacıkları da vardı. Bunlar yavruydu. Açlığımız gene o kadar tahammül edilmez bir hale gelmişti ki, bu ufaklardan bir tane yakalamaya çalıştık. Cherry, oltalardan birinin büyük iğnesini 60 santim kadar uzunluğunda bir köpek balığının sırtına geçirmeye muvaffak oldu. Whittaker'in yardımiyle balığı sandala çektiler. Topuklarımızla vura vura hayvanı güç belâ öldürdük. Cherry, balığı yedi parçaya bölerek hisselerimizi taksim etti.

O kadar aç olduğumuz halde bu kayış gibi eti yiyemedik! Ağzımızda çiğneyip çiğneyip yutamadan tükürdük.

O geceyi de açlıktan kıvranarak geçirdikten sonra on altıncı günün sabahı gün doğmak üzereyken birdenbire gözlerimi açtım. Hemen etrafa bakındım. Sanki bir tehlike beni uyandırmıştı!... Gözlerimi kırpıştırarak bir daha baktım. Sandallarımız iki taneydi!... Üçüncüsü neredeydi?!... Yoksa benim gözüm üçü iki mi görmeye başlamıştı?... Yanımdakileri dürttüm. Onlar da uyanıp baktılar. Bartek'in sandalı hakikaten ortada yoktu!... Telâşla denizin üzerini feri kaçmış gözlerimizle araştırdık. Yedi yüz metre kadar uzakta bir hayal seçebildik. Avazımız çıktığı kadar bağırmaya başladık! Gırtlağımızı yırtacak gibi haykırdık! Nihayet Bartek uykusundan uyandı. Zorlukla küçük küreklerini kullanarak yanımıza geldi. Bu işin nasıl olduğunu sorduk. Güçlükle cevap verdi:

— İpi gece yarısı ben çözdüm...

— Neden çözdün?... dedik.

— Bilmiyorum... Sebebini hatırlamıyorum!...

Gıdasızlık ve halsizlikten zavallının hâfızası zayıflamıştı. Ne yaptığını bilmiyordu!...

On yedinci gün de gelip çattı! Ne ufukta bir gemi dumanı var, ne havada bir motor uğultusu!... Sade deniz!... Nereye baksan su, nereye dönsen su!...

Susuzluğa karşı idrarlarımızı toplamaya başladık. Bunları güneşte bırakırsak belki amonyağı ve kokusu gider diye düşünmüştük. Bu da pek iğrenç bir şey oldu...

Hepimizin saatleri artık paslanıp durmaya başlamıştı. Cebimdeki haritanın da renkleri, isimleri yavaş yavaş siliniyordu. Bundan sonra ne vaktimizi, ne de bulunduğumuz yeri tesbit edebilecektik!

Adamson'dan ümidimi kesmeye başladım. Kendimi göremiyordum ama, ikincimiz galiba o olacaktı!... Elleri, bilekleri, parmakları, yüzü kıpkırmızı kızarmış, güneşten fena halde yanarak derileri açılmıştı. Gözleri de kan çanağı içindeydi ve şişmişti. Dalgın dalgın bakıyordu. En yakın arkadaşımın gözlerimin önünde gittikçe erimesi beni büsbütün teessür içinde bırakıyordu!

Ben de gittikçe inceliyordum. Ağzımın içindeki bir köprü gevşedi. Oynamaya başladı. Damaklarım fena halde kurudu. Dilimin altında mantar gibi bir sertlik hâsıl oldu...

■

Artık zaman geçmez olmuştu. Dakikalar yıllar kadar uzun geliyordu. Günlerin hesabını sandallarımızın dibine kazıdığımız çizgilerle tutmaya uğraşıyorduk.

Geceleri korkunç kâbuslar içinde kıvranıyorduk. Gündüz olunca ağızlarımızdan anlaşılmaz homurtular duyuluyordu. Birbirimizle konuşmuyorduk. Onun yerine küfür ediyorduk! Bir dalga çarpsa, bir martı bağırsa küfür ediyorduk! Bazan durup dururken de basıyorduk küfürü!

İnsan denecek tarafımız kalmamıştı. Bir külçe et ve kemik haline gelmiştik. Mamafih ben inancımı henüz kaybetmiş değildim. Muhakkak bizi bulacaklardı. Fakat ne zaman, nasıl ve nerede?... Bunu kestirmek güçtü. O zamana kadar sağ kalmamız mümkün olabilecek miydi?...

Son ümidim şuydu: Belki müthiş bir fırtına çıkar da bizi süratle adalardan birine sürükler!...

Gündüzün güneşle, geceleri de yıldızlara bakarak istikamet tâyin etmeye uğraşıyorduk. Anlıyorduk ki cereyanlar ve akıntılar bizi daimî olarak güney batıya sürüklüyor. Halbuki biz güney doğu cihetine gidebilirsek belki geçen bir uçağa veya posta gemisine tesadüf edebilirdik! Fakat o tarafa nasıl gidecektik?! Kollarımızda kürek çekecek derman kalmamıştı. Ufak kürekciklerimizden de çoğu kırılmıştı.

Saatlerce kendi kendime düşündüm. Aramızda en kuvvetli kalabilmiş bir kişiyi tek başına güney doğu istikametine göndermeye karar verdim. Son kuvvetini sarfederek akıntıları geçecek, posta gemilerinin yolu üzerine çıkıp bir vapur bekliyecekti. Buna muvaffak olabilirse sonradan bizi de bulup kurtarırlardı!...

Düşüncemi açtığım zaman herkes kabul etti. Bir kişi değil, üç kişi birden gönüllü çıktı: Cherry, Whittaker ve De Angelis! Bir kauçuk sandalı alıp güney doğuya açıldılar. Önce ikisi kürek çekiyor, biri dinleniyor, sonra dinlenen kürekleme sarılıyor, ikisi istirahat ediyordu! Karanlık basarken gözden kaybolduları...

(Devamı gelecek sayıda)

AŞK VE TEHLİKE

Oynıyanlar:
ELSA MARTINELLI
ANTONIO CIFARIELLO

FORMA: 7

LUCIA HEMEN NIKOLA'NIN YANINDAN ÇIKTI VE KOŞARAK UZAKLAŞTI. ŞAYET TEKLİF BİRKAÇ GÜN ÖNCE YAPILMIŞ OLSAYDI TEREDDÜTSÜZ KABUL EDERDİ... LUCIA'NIN ARKASINDAN NIKOLA DA DIŞARI ÇIKTI. STEFANO'NUN ÖNÜNDEN GEÇEN LUCIA'YA BAKIŞI ADAMIN DİKKATİNDEN KAÇMAMIŞTI. ŞÜPHELENDİ.

STEFANO ÜÇ GÜN İÇİN YEDİ BİN LİRET İSTEDİ VE ISRAR EDİNCE NIKOLA KABUL ETMEK ZORUNDA KALDI. AKŞAM TEKNEYE BİNDİ VE HEMEN HAREKET ETTİLER. DELİKANLI ERTESİ SABAH OYUNA GELDİĞİNİ FARKETTİ. MÜRETTEBATTAN KİMSE KENDİSİYLE KONUŞMUYORDU. HASTALIKTAN KAÇAR GİBİ KENDİSİNDEN UZAKLAŞIYORLARDI. ÜSTELİK EN AĞIR İŞLER DE ÜZERİNE YIKILIYORDU. BAZAN AMBARA İNİYOR, BUZLARIN ÜZERİNDE YALIN AYAK SAATLERCE KALIYOR VE YUKARIDAN UZATILAN BALIK DOLU SANDIKLARI ALARAK BOŞALTIYOR, İSTİF EDİYORDU. NEDEN SONRA MÜRETTEBATIN SURAT ASMASININ SEBEBİNİ ANLADI. ADAMLAR, ARKADAŞLARININ KOVULMASINA SEBEB OLDUĞU İÇİN ONU SEVMEMİŞLERDİ.

YEŞİL AYAKKABILI KIZ

YAZAN: HANS R. ENGELMANN
ÇEVİREN: ERİ IŞIL

3

1. ve 2. sayılarda çıkan kısımların özeti : Hamburg civarındaki bir kliniğin başhekimi olan Dr. Kielegger, gece yarısı otomobili ile evine gitmektedir. Şehre yaklaştığı sırada, bir arabanın son süratle yanından geçerek, önde giden bir taksiye olanca hiziyle bindirdiğini görür. Otomobilinden iner, kaza yerine gider. Arabanın içinde, yarı baygın bir kızın yattığını görür. Ayaklarında yeşil iskarpinler vardır. Kızı, kliniğine götürür. Yapılan muayenesinde kızın, başında bir yara görülür. Bu sırada, Cinayet Masasından gelen bir polis, olayın bir kazadan çok, cinayet teşebbüsü olduğunu bildirir. Arabada bulduğu bir çantayı Dr. Kielegger'e verir. Çantada, kadın tuvalet malzemesi ile erkek mendiline sarılmış bir tabanca vardır. Ancak, kızın hüviyetini tesbite yarıyacak bir vesika bulunamaz. Polis gider, kız ameliyat masasına yatırılır. Ameliyata Dr. Kielegger'den başka, üç doktor ile Anna ve Brigitte adlarında iki hemşire katılır. Ameliyat muvaffakıyetle biter. Ertesi sabah, hemşire Anna, aynı odada yatan Brigitte'ye bütün gece sayıkladığını, Dr. Kielegger'in adını ağzından düşürmediğini söyler.

ANNA önce tereddüt etti. Erkek arkadaşiyle Alster gölünde yelkene çıkmaya niyet etmişlerdi. Fakat o zaman Brigitte'nin annesiyle evde yalnız kalacağını biliyordu. Aklına başka bir fikir geldi :

— Kayınbiraderimin göl kenarında yazlık küçük bir evi var. Onlar da ailece seyahatte olduklarına göre seninle oraya gideriz.

— Nasıl olur? Palaspandıras başkasının evine...

— Tabiî gideriz. Anahtarın nerede olduğunu da biliyorum. Hemen hareket eder, pazartesi sabahına kadar orada kalırız.

Brigitte pencerenin önüne giderek uzun uzun dışarıya baktı. Düşünceli bir hali vardı.

Anna kitabını kapayarak :

— Eğer onun arabasını arıyorsan boşuna zahmet etme, tamire verdi, dedi. Hem belki de meftun olduğun kimse şu anda, bu gece ameliyat etmiş olduğu esrarengiz güzelin başı ucundadır... Gel duş yapmaya gidelim.

Brigitte yerinden kıpırdamadı. Anna yanına giderek onu omuzlarından tuttu ve kendine doğru çevirdi. Fakat arkadaşının gözünde yaş görünce şaşırdı :

— Bu da ne demek oluyor? Zannedersem senin uzun bir istirahate hakikaten ihtiyacın var.

■

Dr. Martin Kielegger baygın bir vaziyette yatan kızın odasına girerken onu uyandırmaktan korkuyormuş gibi kapıyı gayet yavaş kapadı. Hastanın nefesi çok hafifti. Yanakları çukura kaçmış ve sarımtırak bir renk almıştı. Kielegger gece dolabının üzerinde duran telefonun âhizesini kaldırarak fişten çekilip çekilmediğini kontrol etti. Fakat bu hareketinin bu odaya girmek için bir bahane olduğunu biliyordu. Aslında şu dakikada burada bulunmasına hiç lüzum yoktu. Dr. Blömer daha bu sabah hastayı yoklamış ve hasta ayıldığı zaman yanında bulunmuştu. Bu sırada ona ismini de sormuş, fakat kız cevap vermemişti. Ondan sonra da gene derin bir uykuya dalmıştı. Hayatı kurtarılmıştı. Beynin bu sakatlanmadan sağlam olarak kurtulup kurtulmadığı da ancak pazartesi günü anlaşılacaktı.

Kielegger bunları düşündüğü sırada kız beyaz sargılarla sarılmış olan başını kıpırdattı, ellerini yorganın altından çıkarıp muallakta bir şey arar gibi dolaştırdı ve doktorun kolunu bulunca gözlerini açtı. Kielegger bu kadar menekşe maviliğinde gözler hiç görmemişti. Bir müddet hipnotize olmuş gibi bu gözlere baktıktan sonra gülümsedi :

— Günaydın.

Genç kız hafif bir sesle ve yabancı bir şiveyle :

— Günaydın, diye cevap verdi.

Kielegger kolunu kızın ellerinden kurtararak :

— Sakin olmanız lâzım, dedi. Tekrar uyumağa çalışın. Korkmayın, burada emniyettesiniz.

— Ne oldu? Siz kimsiniz?

— Ben doktorum. Sizin sıhhatiniz ve selâmetinizden ben mesulüm.

— Ben... ben hasta mıydım?

— Hem de çok hasta. Fakat artık kurtuldunuz.

— Neredeyim?

Kızın sesinde korku ifadesi seziliyordu.

— Hastanedesiniz. Bir kaza geçirdiniz, ondan sonra sizi buraya getirdiler.

— Kaza mı?

— Hatırlamıyor musunuz?

Kız bakışlarını doktordan ayırmadan başını iki yana salladı.

— Kıpırdamayın. Sakin bir şekilde yatın ve uyuyun.

— Siz... siz gitmiyeceksiniz değil mi?

— Başka hastalarım da var.

— Hayır gitmeyin... Lûtfen kalın.

— Peki, biraz daha kalırım. Yalnız uyumayı tecrübe edeceğinize bana söz verin.

Genç kız memnun bir ifadeyle gözlerini kapadı, sesi gittikçe hafifliyerek :

— Sizin... isminizi bile... bilmiyorum, dedi.

— İsmim Kielegger. Dr. Martin Kielegger. Fakat ben de sizi tanımıyorum. Bana isminizi söyler misiniz?

— Zannedersem ben... bu mühim değil ki...

Uyumuştu.

Dr. Kielegger odadan çıkıp beyaz önlüğünü ceketiyle değiştirdi ve çantasını da aldıktan sonra kiralamış olduğu arabaya atlıyarak evine gitti.

■

Dr. Kielegger dört odadan ibaret olan bir çekme katta oturuyordu. Asansör ancak dördüncü kata kadar çıktığı için orada inip son katın merdivenini yürüyerek çıktı ve anahtariyle kapıyı açıp içeri girdi. Çalışma odasının önünden geçerken ev işlerine bakan emektar kadının telefonda konuştuğunu duydu ve gülümsedi. Altmış üç yaşındaki bu yaşlı kadının telefonla görüşmeye büyük za'fı olduğunu gelen hesaplardan artık biliyordu. İsmi Marta Hausschild idi ve altı senedir yanında çalışıyordu. Dr. Kielegger kendisine bir anne gibi bakan bu emektar kadına Marta teyze diye hitap ederdi. Şimdi telefonda Dr. Toni Frede ile görüşüyordu. Acaba onunla konuşacak nesi vardı?

Kielegger soyunup bir duş yaptıktan sonra bornozunu giyerek mutfağa gitti. Marta teyze bir piknik sepeti hazırlamakla meşguldü. Ayak sesleri duyunca döndü :

— Beni amma da korkuttunuz. Hem duş bile yapmışsınız. Hiç olmazsa geldiğinizi haber veremez miydiniz?

— Hemen o kadar kızmayın canım.

Doktor sepeti göstererek sordu :

— Yarın pikniğe mi çıkacaksınız?

Marta teyze cevap vermedi. Doktorun alnındaki sargıyı görmüştü. Heyecanla bağırdı :

— Bu yarayla duş yaptınız! Bu kadar düşüncesizlik de olur mu?

— Ehemmiyetsiz bir sıyrık. Dr. Frede zorla bir flâster yapıştırdı.

— Mâkul bir harekette bulunmuş. Hem size her vakit arabayı süratli sürmemenizi söylemez miydim? Beni dinlemiş olsaydınız başınıza bu kaza gelmezdi.

— Kaza geçirdiğimi nereden biliyorsunuz?

— Siz gelmeden Dr. Frede ile telefonda konuştum. Saat şimdi beş buçuk. Altıda burada olacak. Hareket etmeden evvel yemek yemelisiniz. Daha tavuk kızartacağım. Beni fazla meşgul ederseniz yetiştiremem.

— Bana ne demek istediğinizi açıkça söyler misiniz?

— Büyük göldeki yazlık evinize üç senedir ayak basmadınız. Dr. Frede ile anlaştık, sizi arabasiyle gelip alacağına ve pazartesiden evvel de göndermiyeceğine dair bana söz verdi. Biraz istirahate ihtiyacınız var. Bu şekilde çalışmağa devam ederseniz, pek yakın bir zamanda hastalarınız kendilerine başka bir doktor aramak mecburiyetinde kalacaklar.

■

Vakit gece yarısına geldiği halde hava serinlememişti. Küçük sayfiye evinin terasına, kurumaları için bir beyaz, bir de kırmızı mayo asılmıştı.

Hemşire Anna, arkadaşı Brigitte'ye ay ışığında parlıyan gölü göstererek :

— Şu güzelliğe bak, dedi. İki sene evvel İspanyadaydım. Oradaki geceler buradakilerden daha güzel değildi.

Brigitte oturduğu yerden kalkarak mayoların yanına gitti ve beyaz olanını eliyle yokladı :

— Sırılsıklam. Bunu bu şekilde nasıl giyerim?

— İlle yüzmeğe gitmekte ısrar ediyorsan mayodan vazgeçmelisin.

— Bilmem ki... Nasıl olur?

(Devamı gelecek sayıda)

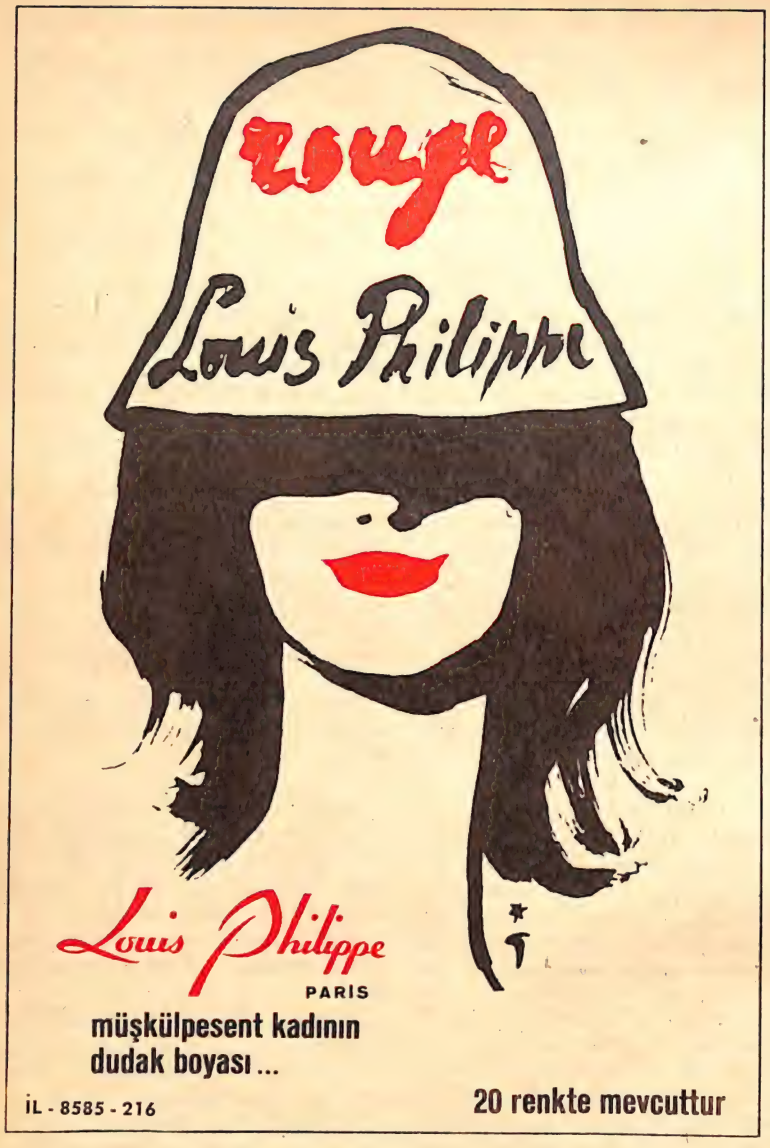

Mucize Yaratan Eller: 14

DRAMIN

YAZAN: JOSEPH KESSE

İngilizler, 21 mayıs 1945'te Kuzey Almanyanın küçük bir kasabasında, adının Heinrich Hitzinger olduğunu söyliyen birini tevkif ettiler. Aslında bu, Heinrich Himmlerden başkası değildi...

HIMMLER önce buna yanaşmak istememiş, fakat nihayet, daha kuvvetlinin iradesine itaat etmek ihtiyacında imiş gibi, bu fantastik talebi de kabul etmişti. Toplantı Hartzwalde'de yapılacaktı.

Dünya Yahudi Kongresi çabucak Norbert Masur adında genç bir Yahudiyi seçti. Kersten onunla Stokholm'da buluştu. 19 nisanda da Himmler tarafından hazırlatılmış bir uçakla Berlin'e uçtular.

Swastika'yı dalgalandıran bu son uçakta ikisinden başka yolcu yoktu. Berlin'e yaklaştıkları zaman Rus topçusunun ateş sesleri işitiliyordu. Üçüncü Reich Kançılaryasının (Başbakanlık Dairesi) sığınağına iltica eden ve hiddetinden köpürmekte olan Hitler, ümitsizlik ve çılgınlık içinde, son delice emirlerini yayıyordu.

Kersten'le Yahudi mümessili Hartzwalde'ye gece yarısı vardılar. İki saat sonra, arkasında sivil elbise, Schellenberg geldi. Çok yorgun, bitkin ve ümitsiz bir hali vardı. Verdiği habere göre Himmler, Hitler'in çılgınlıklarına iştirak eden Martin Bormann tarafından bütün esirlerin imhası hususunda sıkıştırılıyordu.

— Korkarım ki, dedi, Himmler sonunda boyun eğmeğe mecbur kalacak. Zira Bormann'ın Hitler'e olan yakınlığını kıskanmaktadır. (Bormann Nazi Partisinin başı idi).

Inanılmıyacak bir haldi bu; Reich çöküyordu ve bu çöküş artık gözle görünür bir hal almıştı. Öyleyken Nazi liderleri, çılgın kıralları etrafında, hâlâ entrikaya devam ve kıskançlık yarışı ediyorlardı!

Nihayet Schellenberg şu mülâhazayı yürüttü:

— Verdiği sözü Himmler'e hatırlatmanız ve sözünde durmasını temin etmeniz lâzım. Şayet sözünden cayarsa, Brandt'la ben Himmler'in vereceği emirlerin yerlerine ulaşmasını önlemeğe çalışırız. Buna sebeb olarak da bugünkü muhabere güçlüklerini öne sürerız. Iyi bir mazerettir bu.

O sabah Schellenberg, Himmler'i getirmek üzere, Berlin'e gitti. Fakat giderken de kendilerinin pek erken gelemiyeceklerini söyliyerek:

— Bunun sebebi de Himmler'in çok neşeli (!) bir aile toplantısına katılacağıdır, dedi, bu toplantı Hitler'in doğum yıl dönümü münasebetiyle yapılacak!

Kersten'le Masur o gün akşama kadar sabırsızlıkla beklediler. Nihayet geç vakit Himmler, Schellenberg ve Brandt'la beraber, Kersten'in malikânesine geldi. Gecikmelerinin sebebi, izah ettiklerine göre, Müttefik uçaklarının hücumu olmuş; yolda gelirlerken birçok defa otomobilden inip hendeklere sığınmak mecburiyetinde kalmışlar.

Himmler en şık siyah elbisesini giymiş, bütün nişanlarını takmıştı. Masur'la karşılaştığı zaman davranışları pek tabiî idi. Bir masanın etrafında toplanılınca Himmler hiç zahmet çekmeden ve hiç de utanmadan Yahudi meselesine dair uzun bir nutuk vermeğe başladı. Bu mesele bahis mevzuu olunca ekseriya yaptığı gibi sert ve kaba kelimeler kullanmamakla beraber Yahudi aleyhtarı fikirlerinden de vazgeçmiş görünmüyordu.

Kersten, Masur'un soğukkanlılığına hayran olmuştu. Fakat Himmler, Yahudilerin tifüs ve diğer hastalıkları taşıdıklarından dolayı fırınlara gönderildiklerini söylediği zaman bu izahın lüzumsuzluğuna kendisi de inanmış olacaktı ki:

— Biz burada geçmişten bahsetmek için toplanmadık, dedi, hakiki maksadımız bir şeyler kurtarabilmektir.

Buna Masur şu cevabı verdi:

— Çok doğru. Yapılacak şey, Almanya'da ne kadar Yahudi kalmışsa bunların hayatını kurtarmaktır.

Bu sözleri, uzun ve yorucu bir münakaşa takibetti. Son günün yaklaştığı bir sırada yapılan toplantıda bile Himmler, Hitler'in bu işleri öğrenmesinden hâlâ korkuyordu. Ancak sabah altıya doğru bir anlaşmaya varıldı ve Himmler Masur'un isteklerini kabul etti.

Şafak sökerken Kersten, Himmler'i otomobiline kadar götürdü. Soğuk ve rutubetli bir rüzgâr ağaçların dallarını sallıyordu. Ikisi de susmuşlardı. Birbirlerini bir daha göremiyeceklerini biliyorlardı. Otomobile geldikleri zaman Himmler, Kersten'e:

— Daha ne kadar yaşıyacağımı bilmiyorum, dedi, ne olursa olsun hakkımda fena düşünmemenizi sizden rica ederim. Hiç şüphesiz büyük hatalar işledim. Ne yapayım ki Hitler benim sert davranmamı istiyordu. Bizimle be-

SON PERDESİ

ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

raber Almanya'nın en güzel kısımları da kaybolacaktır.

Otomobiline bindikten sonra Kersten'in elini eline aldı, sıktı ve boğuk bir sesle:

— Kersten, dedi, yaptığın bütün şeyler için sana teşekkür ederim. Bana karşı merhametli ol. Zavallı ailemi düşünüyorum.

Kersten, sabahın erken ışığı altında Himmler'in gözlerinden yaşlar aktığını gördü. Ağlıyan bu adam, tarihte en çok ölüm ve katliâm emirleri vermiş bir insandı. Ama, kendine acımasını pek iyi biliyordu.

Almanya'nın teslîminden iki hafta sonra, Nazi elebaşılarının çoğu yakalandığı halde, Heinrich Himmler hâlâ ele geçmemişti. 21 mayıs 1945 te Kuzey Almanya'da küçük bir kasaba olan Bremervörde'deki bir köprüyü gözetliyen İngiliz muhafızları, adının Heinrich Hitzinger olduğunu söyliyen birini tevkif ettiler. Bu adamın vesikaları gayet muntazamdı. İşte bu intizam İngilizlerin şüphesini uyandırdı! Zira o sıralarda Alman yollarını dolduranların hiçbirinde muntazam hüviyet vesikası bulunmuyordu. Yakalananın Himmler olduğu meydana çıktı. Bıyığını tıraş etmiş, gözünün birini de siyah bir bantla örtmüştü. Muhakeme edilmekten kurtuldu; zira ele geçtikten bir, iki gün sonra götürüldüğü cezaevinde dişlerinin arasına yerleştirdiği zehri yutmuş, 15 dakika içinde de ölmüştü.

Harb suçluları mahkemesinde Gottlob Berger 25 yıla mahkûm oldu ve beş yıl yattıktan sonra serbes bırakıldı. Şimdi, perde kornişleri yapan bir fabrika işletmektedir. Schellenberg altı yıla mahkûm olmuş, iki yıl yatıp tahliye edilmişti. Bundan bir sene sonra da 42 yaşında öldü.

Rudolf Brandt'a gelince; o, Himmler'in verdiği şifahi emirleri kaleme aldığı için mesul görülüyordu. Kersten onu savunmak için elinden gelen her şeyi yaptı. Hattâ Amerika Birleşik Devletleri Başkanı Truman'a bile mektupla müracaat etti. Fakat hiçbiri netice vermedi: Rudolf Brandt asıldı.

Harbden sonra Felix Kersten İsveç'te yerleşti. Ne garip tecellidir ki, birçok Nazi büyüklerini tedavi etmiş olduğu için, hayli zaman takibe mâruz kaldı. Bunu öğrenen bazı Holândalılar, vaktiyle kendilerine yardım eden doktor hakkında reva görülen bu muameleden dolayı çok müteessir oldular. Bunların teklifi üzerine doktorun harb esnasındaki hareketlerini tahkik için bir komisyon kuruldu. 1949 da, birçok şahit dinlendikten ve yüzlerce vesika incelendikten sonra, komisyon hazırladığı bir raporda Kersten'in her türlü isnattan tamamiyle berî olduğunu belirtti. Holânda hükümeti ise onu nişanla taltif etti.

1953 te Kersten'i İsveç hükümeti kendi vatandaşlığına kabul etti. Aynı zamanda İsveç Dışişleri Bakanlığı bastırdığı beyaz bir kitapta onun binlerce esiri kurtarmış olmasını şükranla yâdetti. Stokholm'daki merkezinde tekrar çalışmalarına başlıyan Kersten, Almanya, İsveç, Holânda ve Fransa'daki hastalarını büyük bir başarı ile tedavi etti. 16 nisan 1960 ta da kalb sektesinden hayata gözlerini yumdu.

SON

Nazi elebaşılarından Himmler'in intiharı ile, yıllar boyu merhametsizce insan kasaplığı yapanlardan birinin vücudu daha böylece ortadan kalkmış oluyordu...

bu beyazlığı size ancak Tursil temin eder...

Evet... Tursil ile yıkayacağınız çamaşırların ne kadar beyaz, ne kadar da temiz olduğunu derhal göreceksiniz. Çamaşırlarınızı ve ellerinizi hiç bozmadan ve yıpratmadan iş gören Tursil... sizi de muhakkak hayran bırakacak. Bugün bir kutu Tursil almayı ihmal etmeyin.

TURSİL beyazı daha BEYAZ yapar

TURSİL

Çamaşır Tozu Turyağ Fabrikaları Mamulüdür.

MORAN - A411 REKLÂMCILIK - 1875 - 218

Saçlarınız için bir güzellik formülü

Saçlarınızı kirlenmiş hisseder etmez başınızı hemen hususî Roja şampuan hülasası ile yıkayınız. Bununla yıkanan saçınız derhal tüy gibi hafif ve ipek gibi yumuşak olur. Roja Şampuan hülasası saçları tertemiz yapmakla beraber saçların köklerini zedelemez.

ROJA
Şampuanı

İL - 8586 - 219

"Allantoïne"
sayesinde
10
dakikada
cildiniz
yeniden
canlanır.

Türkiyede ilk defa !
"Allantoine" ihtiva eden POND'S Kremi

Lanolin Rich

POND'S S
DRY SKIN CREAM

Kreminin ihtiva ettiği Allantoïne sayesinde cildinizin kurumuş hücreleri canlanır. Mesamat vasıtası ile yapılan teneffüs normal vaziyete gelerek PONDS kremindeki lanolinin cilt tarafından daha iyi massedilmesini temin eder. Dokular gençleşir, cildiniz canlanır ve hayatiyet kazanır.

İL - 8583 - 220

BİR İNEK — Resimde çerçeve içinde görülen sahadaki kadar yer kaplıyan bütün otları, bir inek bir günde rahatça yiyebilir. Şayet bu, atom yağmuru geçirmiş bir topraksa, ineğin aldığı strontium maddesi et, süt veya tereyağı, peynir gibi başlıca gıda maddeleriyle insanlara da kolaylıkla geçebilir. Bir inek bakın nelere sebeb oluyor!

İnsanlığı Tehdi

ATOM DE

Bilhassa yiyeceğimiz maddelerin üzerindeki radyoaktif kalıntıların nispeti son atom denemelerinden sonra endişe verecek derecede çoğalmıştır.

EYLÛL içinde Rusyada peşi peşine atom bombaları patlatıldı. Bu bombalardan her birinin birkaç milyon ton trotil kuvvetinde olduğu tahmin ediliyor. Meydana getirecekleri radyoaktif bulutlar, insanlığı tehdit eden tehlikeyi biraz daha artırmıştır. Bu çeşit atom infilâklarının husule getirdiği bulutlar gökyüzünde yıllarca dağılmadan durur, tesirinin yarı yarıya kaybolması için hiç değilse, 10 sene geçmesi lâzımdır. Bunlardan bir kısmının yeryüzüne ineceğini, canlılar ve bitkilerin üzerinde yerleşeceğini de kaale almak gerekir. Etrafımızda veya bedenimizde yerleşmiş olan radyoaktif zerrelerin tesirlerinin yarıya inmesi için ise asgari 28 sene geçmesi lâzımdır ki, bu müddet, yaşıyan bütün varlıklara yeteri kadar zarar vermeğe kâfi gelir. Yalnız yiyeceğimiz maddeler üzerindeki radyoaktif kalıntıların nispeti son atom denemelerinden sonra korkulacak miktarda çoğalmıştır. Bugün Orta Avrupa memleketlerindeki gıdalarda, nev'ine göre, 15 ünite strontium kalıntılarına raslanmaktadır. Bu kalıntılar Güney İtalya ve Balkanlara doğru 20 üniteye kadar çıkıyor. Daha doğrusu bu miktar biraz da alınan gıdanın cinsi ile ilgilidir. Akdeniz memleketlerinde Kuzey ve Orta Avrupaya nispetle daha fazla hububat yenmektedir. Hububat diğer gıdalara nispetle daha fazla radyoaktivite toplıyan bir maddedir. Soyulmamış pirinçte tesbit edilen strontium ünitesinin 150 oluşuna mukabil, soyulmuş pirinçteki ünite sadece 9 dur. Bu fark yalnız başlıca gıdası pirinç olan yeryüzündeki 900 mil-

ATOM YAĞMURU — Resimde görülen şerit filtre, tazyik edilmiş havada bulunan radyoaktif kalıntıları tesbit edip, miktarını ölçmek için kullanılır.

TEHLİKELİ SU — Bir zamanlar, en sıhhi içme suyu olarak memba ve yağmur sularını kabul ederdik. Bugün, ya radyoaktiviteli ise? diyoruz.

Eden Tehlike

NEMELERİ

yon insan için ne kadar büyük önem taşır. Bunu hesaba katınca, atom bombası denemelerinin niçin Japonların en baş düşmanları olduğu da daha kolay anlaşılabilir. Yediğimiz gıdaları radyoaktiviteye karşı olan hassasiyetleri bakımından beş grupa ayırabiliriz:

● **En hassas olan grup, hububat grupudur. Bu sebeple unlu maddelerde radyoaktif zerrelere çok raslanır. Pirinç ve mısır bu gruptandır.**

● **İkinci grup, sebze ve meyvalardır. Bunlardaki radyoaktivite kapma hassası nispeten daha düşüktür. Yalnız nedense, domates bir istisna teşkil eder. Bu maddedeki strontium nispeti 80 den aşağı düşmez. Bunun sebebi henüz izah olunamamıştır.**

● **Üçüncü grup, sebze ve meyvalardan daha az hassas olanlardır. Bunlar da süt ve sütlü gıdalardır.**

● **Et, yani kesim hayvanları bu bakımdan pek zararlı sayılmaz. Buna rağmen bazı yabani av hayvanlarında, beslendikleri mıntakada yedikleri bitkilerin radyoaktivitesine göre, strontium nispeti hayli yüksek olabilir.**

● **Beşinci grup, balıklar ve deniz hayvanlarıdır. En az radyoaktivite tehlikesi bunlardadır. Çünkü denize inen strontium geniş su kitlesi içinde kısa zamanda dağılabilir.**

Yukarıki hesaplar, 15 senelik atom devrinin doğurduğu tehlikelerin bugüne kadar olan bilânçosudur. Ama büyük devletler kudret gösterilerini devam ettirmek arzusundan vazgeçmezler ve mütemadiyen atom bombası patlatmaya devam ederlerse emektar dünya, üzerindeki insanların hiçbirine, hattâ bu tecrübeleri yapanlara bile hayır etmiyecektir.

Yukarıda bir atom parçalanmasından meydana gelen aşırı radyoaktivitenin, daha ziyade gıda maddeleri üzerindeki tesirlerini inceledik. Bunun dışında insanlığa tevlid edeceği daha birçok korkunç hastalıklar daha vardır ki, bunların başında kan kanseri gelmektedir.

Temenni edelim ki, insanlığı tehdid eden bu denemelerden vazgeçilsin, atom tekniği sadece beşer ömrünün rahat ve selâmetine tahsis edilsin.

Atom Denemelerinin Tesir Sahaları

Yukarıda son 15 yıl içinde atılan atom bombası sahalarının dünya üzerindeki umumi mevkileri görülüyor. Bu bombaların doğurduğu radyoaktif bulutlar daha ziyade kuzey yarı küresini tesir sahası içine almaktadır. Son denemeler ise bilhassa Japonya'yı tehdid etmiştir. Zararlı dalgalar Avrupanın başlıca memleketleri üzerinden de geçmiş durumdadır. Bu dalgaların çoğalması insanlık için ciddi tehlikeler doğurabilir.

Vitaminli — Kremli
PRETTY QUICK
taş pudrası
cildinizi
kurutmadan
güzelleştirir.

İL - 80003 - 201

Vitaminli kremli PRETTY QUICK taş pudrası yüzünüze, daima temenni ettiğiniz parlaklık ve kadife yumuşaklığı verir.

Vitaminli kremli PRETTY QUICK taş pudrası benzeri müstahzarlardan tamamen farklıdır, cildin nemini almaz.

Vitaminli kremli PRETTY QUICK taş pudrasını hakikaten bir denemeniz lâzımdır.

VİTAMİNLİ KREMLİ
PRETTY QUICK
Taş pudrası
Tokalon'un
lüks bir müstahzarıdır.

GENÇ ANNELERİ
İLGİLENDİRECEK BİR MEVZU:

HER ÇOCUK KUCAK İSTER

Yeni doğan bir yavrunun dünya üzerindeki ilk senesi, bütün ömrü boyunca onun mesut ve normal bir insan olarak yaşamasını sağlıyacak en önemli hayat devresidir. Anne vücudundan henüz ayrılmış bir bebek, daha en az bir sene bu ayrılığı kabul edemez. Bu çağdaki yavruyu annesi ile bir bütün halinde mütalâa etmek lâzımdır. Aşağıdaki yazımızda, tanınmış bir Avrupalı doktorun bu konuda genç annelere verdiği öğütleri bulacaksınız...

ÇOCUK doğduğu andan itibaren ana için hayatının en önemli vazifesi başlamıştır. Minik yavrunun hayatı, ancak annesinin göstereceği ihtimama bağlıdır. O henüz hiçbir şey bilmez. Doğmadan önce annesinin karnında daha emin, daha rahat şartlar altında yaşarken, birden yepyeni bir âleme girmiş, birçok tehlike ve ihtiyaçlarla karşı karşıya kalmıştır. Taptaze hayatiyetiyle kendi kendine yaşıyamaz. Annesinin onu bir an bile yalnız bırakmaması lâzımdır. Çocuk kendi iç güdüsü ile bu yalnızlığı duyar, anasının yardım ve şefkatini arar. Bu çağda yalnızlık onun için üzüntülerin en büyüğüdür.

Yavrunun dokuz aydan sonra ana ile hiçbir irtibatı kalmadığını düşünmek doğru değildir. Çocuk beden olarak anneden ayrıldıktan sonra da annesi ile arasında yarı uzvi, yarı ruhi bir alâka vardır. Ünlü bilgin Portmann çocuğun bir yaşına kadar geçen devreyi sırf bu düşünceyle «Ekstra-uterin ambriyonal çağ» diye vasıflandırmaktadır. Bugün ruh ve madde arasındaki münasebetlerin ilmî yoldan ispatlanmaya çalışıldığı bir devirdeyiz. Işınlar üzerindeki araştırmalar her gün biraz daha ilerliyor. Zamanın ilim anlayışına dayanarak iki canlı varlık arasında — ana ve evlât gibi — ruhi dalgalarla kurulmuş bir irtibat bulunabileceğini kabul etmek hiç de mânasız sayılmaz. Aynı dalga uzunluğunda neşriyat yapan bir alıcı, bir de verici cihaz tasavvur edin. Üstelik bu dalgalar da gayet hassastır ve devamlı bağlantı halindedir. Böyle bir münasebetin mevcudiyetini ispat edecek maddi misaller de gösterilebilir. Derin uykusunda bulunan bir anne minik yavrusunun en küçük bir çığırısını, en hafif kımıldanışını saniyesinde duyar. Tecrübe edilmiştir; bu seslerden çok daha kuvvetli gürültüler aynı anneyi uykudan uyandıramamıştır. Aynı şekilde annenin hastalığı, rahatsızlığı sırasında minik yavrunun da bunu hissettiğine ait belirtiler görülmüştür. Çocuğa uzanan şefkat elleri kendi annesine ait değilse, bunu küçüğe kabul ettiremezsiniz. Annesini derhal tanır. Yabancının sevgisini benimsemek istemez, huysuzlanır, bağırır, ağlar, ille anasını ister. Bütün bunları bilerek ve

Côte d'Azur'de çiçek toplayan kadınların elleri hayret edilecek derecede beyazdır Bu müşahede fevkalâde bir güzellik müstahzarının ortaya çıkarmasına sebeb olmuştur

NASIL
Çiçeklerin Balmumu
SİZE
MODAYA UYGUN BİR TEN
TEMİN EDER.

Bu üsare güzelliklerine itina eden ve nazik bir cilde malik olan kadınlara bilhassa tavsiye edilmektedir.

Nadir bazı çiçeklerden elde edilen taptaze bir üsarenin ten üzerinde hayret verici hassaları vardır. Bu üsare piyasada **Cire Aseptine** adı ile satılmaktadır.
Bu sihirli krem cildinize bir safiyet, ipek gibi yumuşaklık verir. Her sabah ve her akşam yüzünüze ve boynunuza **Cire Aseptine** sürünüz.
Erkeklerin pek hoşuna giden bugünkü modaya uygun bir ten elde etmiş olursunuz.

Çiçeklerin bu saf üsaresini temin etmek ancak uzun laboratuvar araştırmalarile mümkün olmuştur.

Eller için ne harikulâde !
Yatmadan evvel ellerinizi **Cire Aseptine** ile iyice uğuşturunuz, her zaman yumuşak ve kadife gibi olacaktır.

İL - 8587 - 222

şuurlu olarak yapmaz. Bunu ona yaptıran sırf bütün halindeki varlığın iki ayrı parçası arasındaki ruhi bağlardır.

DAİMA BERABER OLMALI

Bu ruhi birliğe çok kimseler maalesef gereği kadar önem vermemektedirler. Oysa bu görünmiyen bağı düşünüp minik yavruyu hiç değilse bir yaşına kadar mümkün mertebe yalnız bırakmamaya, muhtaç olduğu anne şefkatinden onu mahrum etmemeğe çalışmak lâzımdır. Bebeklerin yeri daima annenin yanıdır. Ondan ancak fevkalâde hallerde ve pek kısa zaman için ayrılmalıdır. Dikkat edilirse, doğumevlerinde ve hastanelerde de loğusa yataklarının hemen yanıbaşında bebek karyolalarının kurulmasına sebep de aynı düşüncedir. Ana ve çocuk ne kadar birbirlerine yakın olurlarsa, her ikisi için de o derece fayda sağlanabilmektedir. Meselâ bu şeklin ana sütünü kuvvetlendirdiği bilinen bir gerçektir. Çalışmak zorunda olan bir annenin doğumdan az zaman sonra sık sık çocuğunu bırakması, küçük için hiç iyi olmaz. Yalnızlık çocukta bir nevi korku ve güvensizlik duygusu yaratır. Bu duygu ilerki yaşlarda da çocuğun iradesinin zayıf kalmasına, durgun ve çekingen bir insan olmasına kadar gidebilir. Pek önemli gibi görünmiyen bu ayrılık meselesi nadiren de olsa çocuklar için bazan çok zararlıdır. Ağır hastalıklara bile sebebiyet verebilir. Ruh ve çocuk uzmanlarının bu konuda ilgi çekici müşahedeleri vardır.

ÇOCUĞUN İLK GIDASI SEVGİDİR

Çocuklarda ileri yaşlara kadar devam eden, iştahsızlık, neşesizlik sebeplerini, aile hayatlarındaki yalnızlık hislerinde aramak icab eder. Çocuğun sıhhati yerindedir. Ne bir ârızası, ne de bir hastalığı vardır. Ama yemek yemez. Kimseyle konuşmaz, arkadaşlariyle oynamaz. Bu, hiçbir hastalıktan ileri gelmez. Tamamiyle ruhidir. Bu gibi hallerin önlenmesi, daha doğrusu bunlara yer verilmemesi için, en önce yukarda bahsedildiği şekilde çocuğu küçük yaştan itibaren şefkatten mahrum bırakmamak şarttır. Çocuğun ilk gıdası sevgidir. Sevginin, hele ana sevgisinin, ana sütü kadar lüzumlu olduğu inkâr edilmez bir hakikattir.

Aile geçimsizliklerinin, ana - babanın kendi havasında yaşamalarının, bir de kadının lüzum olmadığı halde, sırf bazı lüks sayılacak ihtiyaçlarının karşılığını temin maksadiyle çocuklarını bırakıp işe gitmelerinin, çocuk terbiyesi üzerindeki menfi tesirlerini işaret etmek yerinde olur. Doğum günü için kendisine ne hediye getirilmesini istediği sorusuna karşı çocuğun verdiği şu cevap ne kadar hazindir: «Bana hediye yerine para getirin. Anneme vereceğim, o vakit işe gitmez de, belki benim yanımda kalır». Zihninde bu şekilde bir üzüntünün rahatsızlığını hisseden çocuk, gayet tabiî olarak iştahdan kesilir. Midesinde intizamsızlıklar başlar. Ana hasretiyle pençeleşmek küçük yaştaki bir çocuk için hiç de kolay değildir. Onun bütün dünyası, neşesi, güvendiği kuvvet yalnız ve yalnız annedir. Okul çağına gelmiş çocukların bile bazan yataklarını ıslattıkları görülmüştür. Bu da ayrılık protestosunun bir nev'idir. Kardeş kıskançlıkları da aynı şekilde tezahür eder.

Çocukla yeter derecede meşgul olmak lâzımdır. İlgi onu tatmin edecek derecede değilse, bu durum çocuğun okul zamanında dersleri üzerinde de menfi tesirler yaratabilir. Diğer cinse karşı olan ilk alâka da erkek çocuklarda ilk önce ana kucağında başlar.

Bu ilmî bir gerçektir ve çocuk terbiyesinde dikkatle üzerinde durulması gereken bir noktadır.

SAADET AĞACININ İLK TOHUMU

Annesi tarafından ihmal edilen bir çocuk, evlenme çağında bu yüzden bazı müşküllerle karşılaşabilir. Sevgi onun şuuraltında daima hüzünlü, sıkıntılı, azap verici bir hâdisedir. Sevmekten korkar. Çünkü sevilmemek korkusu onun gözünü yıldırmıştır. Bir kere daha ihmal edilmeğe, lâyık olduğu ilgiden mahrum kalmağa tahammülü yoktur. Erkekse, hayat arkadaşı olarak seçeceği kadında, annesinin modelini, nasib almadığı sevgisini görür gibi olur. Eşine tam mânasiyle itimad edemez. Daima ihmal edilmek korkusu içinde kalır. Ana sevgisi, dünyadaki bütün sevgilerin en kuvvetlisi ve en mukaddesidir. Yalnız insanlarda değil, tabiattaki bütün canlılarda bu sevginin tezahürleri görünür. İnsanlarda, hele kadında bu sevgi diğer bütün sevgilerden üstün ve kuvvetlidir. Evlâdı olan her kadın yavrusunu daha bebek yaştan itibaren bilhassa sevgiden asla mahrum etmemelidir. Unutmamak lâzımdır ki, çocuğun anneden alacağı ilk gıda, sevgidir. Sevgi ve şefkat, bebeğin yaşaması için muhtaç olduğu ilk kuvvettir. Çocuğun ilerdeki şahsiyetini meydana getirecek, bütün hayatı boyunca ona yaşamak, başkalarını sevmek hissini aşılayacak mutlak ve tek kuvvete yalnız, yalnız anne sahiptir. Çocuğa istikbal kapılarını açacak anahtarı da gene anne verir. Bu anahtarın hamuru insanların en temizi olan annenin kalbinden gelen şefkatle yoğurulmuştur. Bu şefkat çocuğa bütün hayatı boyunca insanları sevdirir. İnsanları seven kimse mesut etmesini de biliyor demektir. Şu halde, her insan saadet ağacının ilk tohumunu anadan alır. Çocuk olmıyan insan bulunmıyacağına göre, her çocuk ana kucağına muhtaçtır fikri, bütün insanlara şamil bir hüküm sayılır. Yavrunuzdan şefkati esirgemeyin!

TÜRKÇEYİ İYİ BİLİYOR MUSUNUZ?

Ş. KUTKAN

MAHALLEBİ

(Halîb), Arapçada (süt) demektir. (Muhalleb) sütle karıştırılmış mânasına gelir. (Muhallebî) sütten yapılmış, sütle ilgili gibi bir mâna verir. Dilimize (mahallebi) olarak girmiştir.

■

TEMBİH Mİ, TENBİH Mİ?

Soru — Katî olarak bilemiyoruz: Tembih mi, tenbih mi? Bunu nasıl bilelim? Tembih de desek, tenbih de desek, niçin sorusiyle karşılaşıyoruz. Doğrusunu bilmek mümkün mü?

Cevap — Doğrusu: (tenbih) tir. Kelime, Arapçadır. Arapça kelimelerin yüzde doksanının kökü üç harften ibarettir ve bu üç sessiz harf, ne kökte, ne kökten türemiş kelimelerde asla değişmez. Bu kök harfleri bilebilmek, Arap gramerini bilmeye bağlıdır. (Tenbih) kelimesinin kök harfleri: (N, B, H,) dir. Bu harfler, türemiş kelimelerde de değişmediklerine göre, onlarda da bulunacaktır. Hattâ bu (N, B, H) harflerinin, türemiş kelimelerde de sıraları değişmez. (B, N, H), yahut (H, N, B) olmaz.

(Tenbih), Arapçada, (uyandırmak) demektir. Bu kelimenin bağlı olduğu kökten çıkmış ve dilimizde kullanılan kelimeleri hatırlamaya çalışalım: İntibah, mütenebbih, münebbih, tenebbüh. Bugünün gençleri (intibah) ı her halde bilirler; bilmelidirler de. Çünkü intibah, uyanmak, gaflet uykusundan uyanmak, aklı başına gelmek demektir. Hattâ, Namık Kemal'in bir romanının da ismidir. Çıngıraklı saatlere, uyuyanları uyandırdıkları için, (münebbihli saat) derler. Çünkü münebbih, (uyarıcı) demektir. Bu kelime, bazı uyarıcı ilâçlar için tıp lisanında da kullanılır.

(Tenebbüh), uyanmak, daha doğrusu aklı başına gelmek; (mütenebbih) de, (aklı başına gelen) demektir.

Görülüyor ki, bu kelimelerin hiçbirinde (M) harfi yoktur. O halde, kelime (tenbih) tir. Fakat Türkçede (B) harfinden evvel (N) harfi gelmediğinden, bizde (tembih) olmuştur.

(N, B, H) kökünde, (bir şeyi çabuk anlamak, kavramak ve idrâk etmek) mânaları da vardır. Kökün diğer bir mânası da (şan, şeref, şöhret sahibi olmak) tır. Dilimizde, insan ismi olarak kullanılan (Nebâhet, Nebîhe, Nebîh) kelimelerinin anlamları, kökün bu mânalariyle ilgilidir: (Nebâhet), şan, şeref ve şöhret sahibi olmak; (Nebîh) ve müennesi, yâni femineni (Nebîhe) de, şerefli ve meşhur kimse mânalarına gelir.

■

MISRA - BEYİT

(Mısra') veya (mısrâ'), Arapçada (kapı kanadı) demektir. (Beyt) de, malûm, ev. Evler, umumiyetle iki kanadlı kapıların akrasında olduğu için, eski şairler, fikir ve his evlerini, iki mısrala kapıyarak, idrâkimizin misafirini beklemişler. Bize kalan iş, kapıdaki idrâk tokmağını çalmaktan ibaret.

■

PERGEL, PERGER

Aslı, Farsça (pergâr) dır. (Pergâl) şekli de var. Kelimeyi, biz, küçük bir değişiklikle (pergel) olarak almışız.

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

5 ekimden 11 ekime kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Üzüntünüz bir müddet daha devam edecek. Ama çok kısa bir zaman sonra tahmin etmediğiniz şekilde sevineceksiniz. Bu sevinci size Jüpiter gezegeni hazırlıyor. Biraz daha sabredin, kâfi.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Yanlış bir yola sapmışsınız. Bu yolun bir çıkmaza girdiğini anlamalısınız. Hislerinizin esiri olmaktan vazgeçmezseniz, ne mesut olabilirsiniz, ne de sağlam bir istikbal yapabilirsiniz.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Balık Burcuna bağlı bir insan size kıymetli hediyeler verecek. Onunla olan yakınlığınız günden güne artıyor. Kendisine samimiyet gösterin, size büyük iyilikleri dokunabilir, ihmal etmeyin.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

İçinde bulunduğunuz durumun kıymetini iyice takdir edemiyorsunuz. Halinizden şikâyetçi olmak için hiçbir sebep yok. Venüs gezegeninin şaşmaz tesiri durumunuzu daha da düzeltecek.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

İş nayatınızda bir değişme bekliyebilirsiniz. Bu değişmenin size maddi faydası dokunacak. Yakınlarınız da bu değişiklikten büyük fayda görecekler. Biraz bekleyin. Sevinmeniz çok yakındır.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÛL

Çok meraklı olduğunuz bir konu var. Bu uğurda birçok işlerinizi ihmal ediyorsunuz. Eğer ondan maddi bir fayda bekliyorsanız, vaktinizi boşuna harcamayın. Talihiniz başka yoldan açık.

TERAZİ BURCU
23 EYLÛL - 22 EKİM

Yeni tanıştığınız bir insan hayatınızın bütün istikametini değiştirecek kuvvettedir. Onunla ilgilenin, onu sevin, ama çok önemli kararlar vermek durumuna düşerseniz, iyice düşünün.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Büyük bir üzüntüyü arkanızda bırakmışsınız. Hayatınızda bundan fazla bir sıkıntıyı bir daha görmiyeceksiniz. Yıldızınız istikbalinizin parlak olacağını size şimdiden, hem kuvvetle vadediyor.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Sizi kıskananlar var. Bu kıskançlıklarını işlerinizi bozma teşebbüslerine kadar götürebilirler. Onları tanımıyorsunuz. Etrafa ne kadar iyi davranırsanız o kadar faydalı olur, bunu unutmayın.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Size kısa bir seyahat görünüyor. Bu seyahati yakınlarınızdan biriyle birlikte yapmanız ihtimali var. Dikkatli davranırsanız seyahatten birçok faydalar sağlıyabilirsiniz, ona göre davranınız.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Fikirleriniz gayet isabetli. Size tesir etmek istiyenlerin telkinlerine hiç önem vermeyin. İnandığınız yolda yürüyün. Sizi saadete götürecek en doğru yolu seçmişsiniz. Telkinlere kapılmayın!

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

İkizler Burcundan iki insanla bazı alışverişleriniz olacak. Dikkatli davranmazsanız, bu alışverişten yalnız onlar kârlı çıkabilir. Doğruluktan ayrılmayın, yıldızınız arkanızdadır, sizi destekliyor.

OKUYUCU MEKTUPLARI

İstanbuldan Bay S. B. Seyaloğlu'na:

Hayat mecmuasında şiir neşretmiyoruz. Mâzur görünüz.

■

Kırıkkaleden Bay K. A. ya:

Dilimize kontrolsuz olarak ecnebi kelimelerin girmesi herhalde hoş bir şey değil. Fakat her dilde ecnebi kelime vardır ve mütemadiyen de bu kelime alış verişi yapılmaktadır. Bunu milliyetle ve ırkla pek karıştırmamak lâzım. Hukuk fakültesindeki oğlunuzun seramik kelimesini bilmemesi biraz gariptir. Çünkü bu bütün okul kitaplarına çoktan girmiştir. Seramik kelimesi dilimize iyice yerleşmiş olan «kiremit» kelimesinin aslıdır. Pişmiş topraktır. Titizlik göstermekte sizi çok haklı buluyoruz. Fakat medeniyet icabı tıbbi, fennî kelimelere kapılarımızı açmak zorundayız. Bizde karşılığı olmıyan binlerce kelime var. Kaptan, otomobil, radyo, radar, motör, gibi. Bunlara nasıl karşılık bulabiliriz?

İstanbulda oturan Türkistanlı okuyucularımızın gönderip neşrini istedikleri bu resim, geçenlerde tertiplenen bir düğünde çekilmiştir. Okuyucularımızın arzularını yerine getirirken evlenen Türkistanlı çiftlere saadetler dileriz.

Sinop'tan Bayan S. Acar'a :

Bahsettiğiniz şair yeni yetişmektedir. Biz de kendisini tanımıyoruz.

Ankaradan Bay Yüce Adanalı'ya:

Memleketimizde estetik ameliyat yapılmaktadır. Fakat size bir tavsiyede bulunamayız. Ankara veya İstanbuldaki büyük hastanelere müracaat ediniz.

■

Nizipten Bay M. Özişitemiz'e :

İstediğiniz Hayat sayıları vardır. Cilt kapaklarını da gönderebiliriz. Sipariş bedelini posta havalesiyle gönderiniz. Gönül Postası için aynı adrese yazınız.

■

Antakyadan Bay Z. Abidin Öztürk'e :

Mektubunuzu aynen neşretmemiz mümkün değil. Sizin gibi felçli bir insana el uzatarak bir hasta motosikleti alacak vatandaş bulunursa adresinize yazar. «Z. Abidin Öztürk, Harbiye bucağının Darmuştalı mahallesinde 85 Numarada, Antakya».

■

Rizeden Bay Kâzım Kaytaz'a :

Kayta Türkçede «yeni ve tekrar» anlamlarına gelir. Kaytaz kelimesine elimizdeki lûgatlerde raslamadık. Belki bir bölgede kullanılan mahallî kelimelerdendir.

■

Elâzığdan Bay K. Kılıçlı'ya :

Atatürk'ün resimlerinden çoğu bir tören, ziyaret, gezi veya karşılama gibi sebeplerle çekilmiştir. Bunun için bütün resimleri ciddidir. Fakat hususi olarak çekilen resimleri arasında gülümserken alınmış resimleri de vardır.

BASIN ŞEREF DİVANININ 16 NUMARALI TEBLİĞİ:

12 eylûl salı günü Prof. Dr. Naci Şensoy'un başkanlığında toplanan Basın Şeref Divanı aşağıdaki hususların duyurulmasına karar vermiştir.

1 — Türk Basın temsilcileri tarafından 6 eylûl 1961 günü imzalanan Andlaşmada, Basın Ahlâk Yasasına her zamankinden daha çok titizlikle uymak konusunda yapılan taahhüt divanımızca memnuniyetle karşılanmıştır. Aynı Andlaşma ile taahhütlerine aykırı davranan yayın organlarının Basın Şeref Divanı yoluyla uyarılması hususunda bir karara varılması, divanımızca güvenin bir ifadesi olarak bize kuvvet vermiştir.

Basın Şeref Divanı, Türk Basın Andlaşmasına aykırı yayınları Basın Ahlâk Yasasının ışığı altında inceliyecektir. Bu cümleden olmak üzere Andlaşmanın imzalanmasından sonra çeşitli gazeteler tarafından andlaşmaya aykırı olduğu iddia edilen bazı yayınlar divanımız tarafından ele alınmış bulunmaktadır.

2 — Suphi Baykam'ın Tanin gazetesinin «Olup Bitenler» sütununda hakkında devamlı yapılan yayınlar konusundaki müracaatını inceleyen Divanımız bahis konusu yazıları Basın Ahlâk Yasasının ikinci maddesine aykırı bulduğundan Tanin gazetesine İHTARda bulunulmasını kararlaştırmıştır.

3 — Eskişehir'de yayınlanan Yeni Haber gazetesinin, Şerefiye köyü öğretmen ve muhtarı Necati Aytöre hakkında yaptığı yayının asılsızlığı hususunda Mahmudiye Kaymakamlığının müracaatı incelenmiştir. Bu konuda yürütülen resmî tahkikat evrakının tetkikinden, bahis konusu yayının asılsızlığı anlaşılmış ve Yeni Haber Gazetesinin, Basın Ahlâk Yasasının üçüncü maddesine aykırı bu durumdan dolayı TAKBİHİ kararlaştırılmıştır.

4 — Ali Fuat Başgil'in, Akis dergisinde, hakkındaki yayınların asılsızlığı konusunda yaptığı müracaatın incelenmesi tamamlanmış ve bahis konusu yayınlarda hakikate aykırı hususlar tesbit edilmiştir. Basın Ahlâk Yasasının üçüncü maddesine aykırı bu durumdan dolayı Akis dergisine İHTARda bulunulması kararlaştırılmıştır.

BİLMECE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	M	E	D	E	N	İ	K	A	N	U	N	■	D	A	M	A	C	A	N	A
2	E	Ş	İ	T	■	L	İ	B	A	S	■	K	A	T	A	R	■	T	E	K
3	D	E	N	E	M	E	K	■	H	U	S	U	M	E	T	■	■	■	P	İ
4	İ	K	A	M	E	T	■	K	İ	L	E	R	■	Ş	■	K	A	L	A	D
5	N	A	M	■	Z	E	V	A	T	■	R	A	F	■	M	A	K	A	L	E
6	E	R	İ	V	A	N	■	R	■	T	E	B	E	Ş	İ	R	■	D	■	C
7	■	İ	T	İ	R	■	K	A	N	U	N	İ	■	A	■	A	V	E	D	İ
8	A	S	■	C	■	K	Ü	B	İ	L	A	Y	A	■	İ	D	E	S	İ	■
9	T	İ	R	İ	S	■	T	Ü	N	■	T	E	M	A	S	E	T	■	L	A
10	A	■	E	K	İ	N	■	K	E	L	■	■	■	A	N	A	S	O	N	■	V

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	K	A	R	A	C	A	B	E	Y	■	M	İ	L	A	D	İ	■	T	S	E
2	A	F	E	R	İ	N	■	B	A	H	A	R	A	T	■	Z	A	M	İ	R
3	R	T	A	N	İ	Y	E	■	A	D	A	K	■	K	A	T	A	R	■	■
4	A	S	İ	N	A	■	A	L	A	Y	E	D	E	N	■	H	■	N	E	M
5	T	■	Z	A	Y	İ	■	İ	D	A	R	E	■	A	V	A	H	■	■	A
6	A	T	■	N	E	Z	A	K	E	T	■	■	A	T	A	T	Ü	R	K	■
7	V	E	R	T	A	S	■	T	Ü	T	Ü	N	■	N	A	■	T	■	■	■
8	U	Z	U	N	■	Y	A	R	A	S	A	L	A	R	■	M	E	Y	L	■
9	K	E	M	A	L	İ	Y	E	■	Ö	R	E	K	E	L	E	R	■	M	İ
10	■	K	İ	N	İ	N	■	N	İ	Z	E	V	■	L	E	Y	■	D	A	M

SOLDAN SAĞA: 1: Kullandığımız umumi yasa — Büyük sıvı kablarından. 2: Müsavi — Üzerimize giydiğimiz şey — Şimendifer — Yalnız bir tane. 3: Sınamak — Arapçada düşmanlık — Geometri terimi. 4: Bir yerde geceli gündüzlü oturma — Yiyeceklerin konduğu ofis — Tersi midenin altında bulunan bir uzuv. 5: İsim — Büyük kişiler (Arapça, çoğul) — Üzerine öteberi konulan duvar veya dolap gözü — Gazetelerdeki büyük ve ciddî fikir yazısı. 6: Doğu hududumuzda sınıra yakın bir Rus şehri — Karatahtaya beyaz yazı yazan kalem. 7: Güzel koku — Birinci Süleymanın lâkabı — Acele (Öztürkçe). 8: En üst mevkide olmıyan — Menemendeki anıt. 9: Atın hızlı yürüyüşü — Gece (Türkçe) — Dokun (iki kelime) — Bir nota. 10: Tarlada bulunur — Bir nevi saç hastalığı — Faydalı bir bitki.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Hazreti Muhammedin göçtüğü şehir — Cet. 2: Bal yapan hayvanın azmanı. 3: Patlayıcı madde — Bir nota. 4: Bir erkek ismi — Sulu ve yapışkan çamur hakkında söylenir. 5: Kabir — Bir nota. 6: Ulaştıran. 7: Yarış sandalı — Uğur, saadet. 8: Su — Demir ve çelik fabrikamızın bulunduğu yer. 9: Bir erkek adı — Büyükanne. 10: Nizam — Uzunluk. 11: Garp müziği terimi. 12: Şekerli poğaça. 13: Çatı örtüsü — Bir harfin adı — Kör. 14: Yakıcı madde — Ramazandan bir evvelki ay. 15: Donuk — Bir nota — Hıristiyanların peygamberi. 16: Hicap — Yenilen deniz yaratıklarından. 17: Asyada bir hayvan — Reddetme salâhiyeti. 18: Binek hayvanı — Tavuk kemiği ile oynanan oyun. 19: Himalâyaların eteğinde bir bölge — Lisan. 20: Bir cins şeker satan — Şikâr.

KARİKATÜR

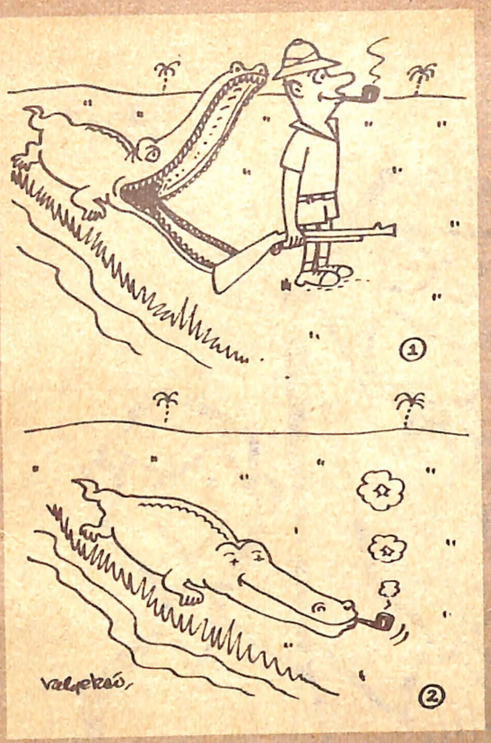

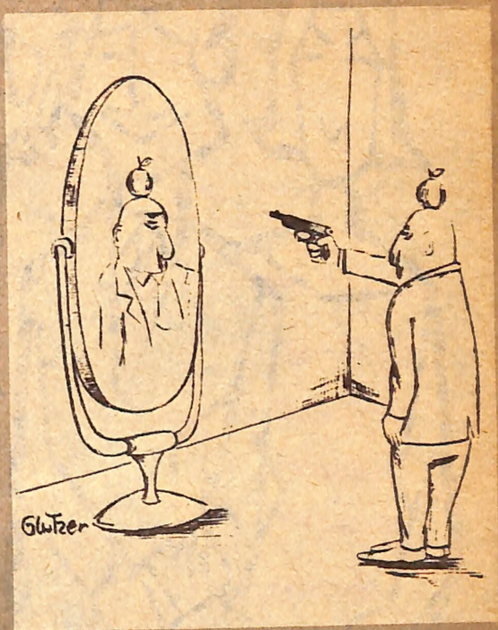

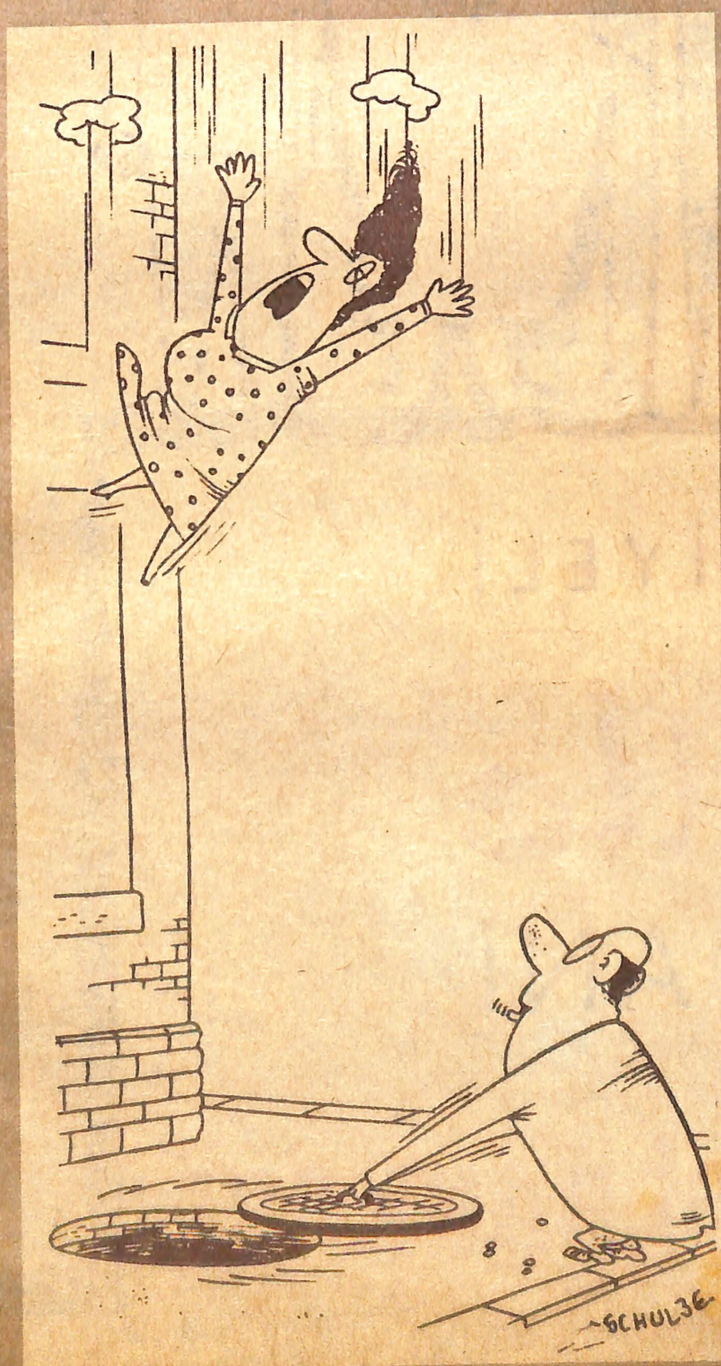

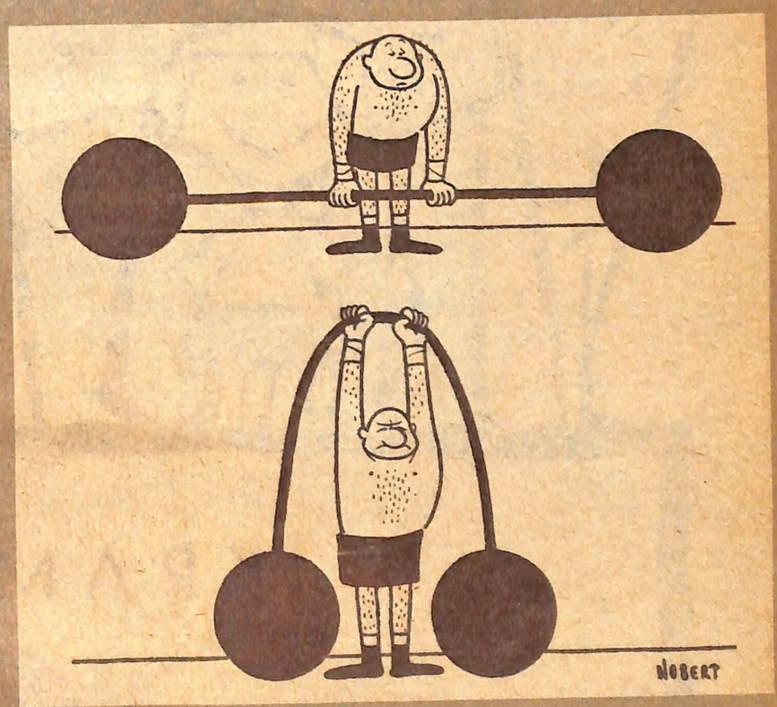

77

İKRAMİYELİ

Aile CÜZDANI

YAPI ve KREDİ BANKASI

REKLÂMCILIK - 1874 - 223

— Bizim ailemizin çok sağlam bir temeli var...